

## 2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA

### 2.1. Ciljevi prostornog razvoja županijskog značaja

Ciljevi prostornog razvoja županijskog značaja definirani su Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije, kao i sektorskim studijama izrađenim za potrebe Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije. S obzirom da je PPŽ plan višeg reda, navedeni podaci korišteni su tijekom izrade Prostornog plana uređenja Općine Sunja.

#### 2.1.1. Razvoj naselja, posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava

Sustav naselja Sisačko - moslavačke županije

Hijerarhijski poredak u sustavu gradova na području Županije je slijedeći:

- središte Županije: Sisak
- ostala gradska središta: Gлина, Hrvatska Kostajnica, Kutina, Novska i Petrinja
- općinska središta: Donji Kukuruzari, Dvor, Gvozd, Hrvatska Dubica, Jasenovac, Lekenik, Lipovljani, Majur, Martinska Ves, Popovača, **Sunja**, Topusko i Velika Ludina.

#### Općinska središta

Glavno obilježje općinskih središta na području Županije je da mogu formirati relativno stabilnu osnovu razvoja gravitirajućih područja s osloncem na specifične djelatnosti (gospodarstvo, turizam, poljoprivreda, promet ili sl.). Sva će općinska središta i u idućem planskom razdoblju zadržati osnovne elemente tradicijske urbane fizionomije ali će se pojaviti i elementi nove urbane strukture. Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije detaljno je analizirana struktura naseljenosti s težištem na gradskim naseljima i procesu urbanizacije, pri čemu su naselja razvrstana na gradska, prijelazna i seoska. Gradska su naselja posebno analizirana s više aspekata, osobito zbog funkcije rada, te kao nositelji sekundarne urbanizacije.

Popis naselja na području Općine Sunja po veličini

	Broj naselja prema broju stanovnika 2001. godine					
	do 100	od 101 do 500	od 501 do 1.000	od 1.001 do 2.000	od 2.001 do 5.000	Ukupno
Općina Sunja	19	19	1	1	0	40

U Općini Sunja samo općinski centar (naselje Sunja) je veći od 1.000 stanovnika, a samo jedno naselje je veće od 500 stanovnika, dok većina naselja (njih 38) ulaze u kategoriju naselja do 500 stanovnika. Temeljem izvršenih analiza razvoja naselja i očekivanih trendova definirana je funkcionalno-organizacijska shema naselja, koja za područje Općine Sunja definira slijedeća potencijalna razvojna središta:

OSTALA GRADSKA SREDIŠTA V. REDA ( 2.000 - 10.000 stanovnika )	LOKALNO SREDIŠTE VI. REDA ( važnija općinska središta i važnija ostala naselja )	OSTALA VEĆA NASELJA VII. REDA ( naselja s više od 200 stanovnika )
SUNJA	BOBOVAC	BRĐANI CESTA, ČETVRTKOVAC, DONJI HRASTOVAC, DRLJAČA, GREDA SUNJSKA, KINJAČKA, SLOVINCİ, STAŽA, ŠAŠ

### Građevinska područja naselja

Prostornim planom Županije detaljno su analizirane postojeća građevinska područja, te su predloženi temeljni principi racionalnijeg korištenja prostora. Razvojni i demografski potencijali jedan su od glavnih kriterija za dimenzioniranje građevinskih područja naselja. Pri tome za veliki dio naselja za koja se ne očekuje demografski porast građevinsko područje mora biti svedeno samo na izgrađeni dio naselja (bez planiranih proširenja), dok su samo za naselja s pozitivnim trendovima razvoja može planirati povećanje građevinskih područja na neizgrađene dijelove naselja.

Prostornim planovima uređenja trebalo bi težiti povećanju brutto gustoće stanovanja, te je u skladu s demografskim i gospodarskim pokazateljima potrebno smanjiti površinu građevnog područja ili je barem zadržati na ukupnoj razini planiranoj PPO iz 1986. godine i to :

- preraspodjelom neizgrađenog dijela građevinskog područja (koncentracijom proširenja građevinskih područja u naseljima s pozitivnim trendovima razvoja),
- zadržavanjem izgrađenog dijela, uz smanjenje neizgrađenog dijela građevinskog područja,
- zadržavanjem samo izgrađenog dijela građevinskog područja naselja (za naselja za koja se ne očekuje demografski porast i gospodarski razvoj).

Prijedlog minimalnih gustoća stanovanja i okvirnih površina građevinskih područja naselja na području Općine Sunja  
(izvod iz Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije)

Postojeći PPO		Stanje 1991. god.		Novi prostorni planovi uređenja *		
površina građevnog područja (ha)	izgrađeni dio građevnog područja (procjena) (%)	broj stanovnika	brutto gustoća stanovanja građevinskog područja (stanovnika/ha)	minimalna bruto gustoća stanovanja (stanovnika/ha)	okvirna procjena broja stanovnika 2015. godine	preporučena max površina građevnog područja prema PPŽ (ha)
2.799,3	40 %	7.376	2,63	3,2	8.500	2.800,0

napomena :

- \* Prostornim planom Županije predviđena je mogućnost korekcije demografskih procjena prema rezultatima popisa stanovništva iz 2001. godine

Izgradnja i korištenje građevina koje se u skladu sa člankom 42. Zakona o prostornom uređenju mogu graditi izvan građevinskog područja ne smije ometati poljoprivrednu i šumsku proizvodnju, korištenje drugih građevina, te ne smiju ugrožavaju vrijednosti čovjekovog okoliša i krajolika.

### Razvoj javnih i društvenih funkcija

Karakter budućeg razvoja u Županiji nalaže puno intenzivniji razvoj javnih službi (uprava, pravosuđe, prosvjeta, visoko školstvo i znanost, kultura, zdravstvo, socijalna skrb i šport) i društvenih djelatnosti (udruge građana, političke stranke, vjerske zajednice i druge organizacije) s obzirom da svojom ulogom pridonose kvaliteti življenja na nekom području i javljaju se kao bitni kvalitativni faktori ekonomskog razvijanja. Prostornim planovima potrebno je osigurati prostor za smještaj ustanova za odgoj i obrazovanje, kulturu, znanost, odgoj djece predškolske dobi, zdravstvo i socijalnu skrb, te športsko-rekreacijske sadržaje.

### Razvoj prometnog sustava

Prometna studija Sisačko-moslavačke županije detaljno analizira prometno-geografski položaj Županije, te ratne štete nastale na prometnom sustavu Županije. U skladu sa Strategijom i Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske, Strategijom prometnog razvijanja Republike Hrvatske i prometnim potrebama izrađen je prijedlog razvijanja prometne mreže Županije.

Prostornim planom Županije planira se izgradnja novog cestovnog pravca županijskog značaja na trasi Hrvatska Kostajnica – Sunja – Gradusa - Topolovac - Hrastelnica, najvjerojatnije sjeverno od područja obuhvata plana, što uključuje i gradnju novog mosta preko rijeke Save (Gradusa).

Postojeća magistralna glavna željeznička pruga (MG 2) Savski Marof-Zagreb-Sisak-Novska-Vinkovci-Tovarnik predviđa se modernizirati, a dugoročno i proširiti na dva kolosjeka, dogradnjom drugog kolosjeka na dionicama Zagreb-Sisak i Lipovljani-Novska, za maksimalne brzine 160 km/h. Kao varijanta izgradnje željezničke pruge velike propusne moći i velikih brzina istražiti će se i alternativni koridori uz postojeću prugu Sisak-Sunja-Novska.

Prostornim planom Županije se valorizira značaj postojeće magistralne pomoćne željezničke pruge I. reda Sunja - Volinja - Bihać (MP 12). Prioriteti će biti uređivanje cestovnih prijelaza željezničke pruge.

### Razvoj vodnogospodarskog sustava

Rješenje vodoopskrbe na području Županije, zasniva se na širenju i razvitu postojecih sustava na temelju korištenja raspoloživih izvorišta i uz uvažavanje već izgrađenih vodovodnih građevina, prvenstveno magistralnih cjevovoda.

Rješenje vodoopskrbe naselja Sunje leži u povezivanju s postojecim vodoopskrbnim sustavom Sisak-Petrinja. Iz smjera Siska, preko naselja Preloščica do naselja Lukavec Posavski, izведен je PEHD cjevovod DN 315, a dalje do naselja Gušće cjevovod PEHD DN 225. Odvojak za Sunju planira se izvesti na lokaciji naselja Lukavec Posavski, i to na način da se izvede takozvani sifonski prijelaz ispod rijeke Save, te dalje spojni cjevovod PEHD DN 315 do vodoopskrbne mreže naselja Sunje. Daljnji planovi razvoja vodoopskrbe obuhvaćaju proširenje vodoopskrbne mreže naselja u smjeru jugoistoka. Konačno rješenje vodoopskrbe za čitavo područje općine planira se zatvaranjem vodoopskrbnog prstena Sunja-Hrvatska Dubica- Hrvatska Kostajnica-Sunja. Time bi se u sustav uvele i značajne količine vode s crpilišta Pašino Vrelo, a spomenuti bi prsten bio vezan i s Dvorom.

Prostornim planom Županije je za sve veće urbane aglomeracije predviđena organizirana javna odvodnja (mješovitog, razdjelnog ili polurazdjelnog sustava ovisno o veličini naselja i gustoći izgrađenosti) koja uključuje uređaje za pročišćavanje odgovarajućeg kapaciteta s mehaničkim i biološkim dijelom. Industrijski pogoni obvezni su za svoje otpadne vode izgraditi vlastite sustave i uređaje ili ih putem predtretmana dovesti u stanje mogućeg prihvata na sustav javne odvodnje.

### Razvoj energetskog sustava

Elektroopskrbne građevine planirane Prostornim planom Županije na području Općine Sunja i za potrebe Općine Sunja su:

#### transformacijske građevine

- TS 110/20 kV "Hrvatska Kostajnica" (lokacija predviđena na području Općine Majur) prijenosne građevine
- DV 2 x 400 kV Tumbri - Bihać,
- DV 110 kV od TS 110/20 kV "Hrvatska Kostajnica" do RS 20 kV "Sunja" (buduće TS 110/20 kV "Sunja")
- rasklopničica (RS) 20 kV "Sunja" (uklopiva u TS 110/20 kV).

Na području Sisačko-moslavačke županije planira se izgradnja plinsko-distributivnog sustava koji će se snabdijevati iz postojećeg magistralnog visokotlačnog plinovoda Kozarac- Sisak. Distribucija plina na području Općine Sunja planirana je u prvoj etapi.

Potencijalni mogući alternativni energetski izvori za budućnost, prema lokalnim prilikama i potrebama Županije su u prvom redu: sunce, bioenergija, vjetar i geotermalna energija.

## 2.1.2. Racionalno korištenje prirodnih izvora

### Šumarstvo i gospodarenje šumama

Okvir gospodarenju šumama određen je šumsko gospodarskom osnovom sastavljenom u skladu s temeljnim načelom o upravljanju i uporabi šuma i šumskog zemljišta na način da se održava biološka raznolikost, sposobnost obnavljanja, vitalnost i potencijal šuma. Šumarska politika i šumarsko planiranje ima za cilj unapređenje učinkovitog načina korištenja šuma, te je uz korištenje sirovinske funkcije potrebno koristiti ekološku i socijalnu funkciju šuma.

### Poljodjelstvo

Temeljni cilj poljodjelske politike je poticanje razvijanja suvremenog, djelotvornog, konkurentnog poljodjelstva, te učinkovitije proizvodnje poljodjelskih proizvoda, na način koji štiti prirodne potencijale zemlje. Osobito treba koristiti prednosti područja koja, kao Općina Sunja, raspolaže s nezagađenim tlom, te postoje mogućnosti proizvodnje ekološki čistih poljodjelskih proizvoda.

Određivanjem namjene korištenja tala u poljodjelske svrhe treba uzeti u obzir aspekte zaštite okoliša, demografsku i gospodarsku problematiku. Prioriteti djelovanja odnose se na smanjenje i ograničavanje korištenja plodnog zemljišta za nepoljodjelske svrhe. S gledišta razvoja gospodarske komponente osobito je važno:

- zaustaviti degradaciju malih seoskih gospodarstava i depopulaciju agrarnih prostora,
- bolje iskorištavati poljodjelske površine,
- stimulirati određene proizvodnje i razvitak poljodjelstva.

### Rudarstvo

Prilikom otvaranja novih eksploatacijskih polja osobitu pažnju treba posvetiti prostorima osjetljive građe s gledišta stabilnosti terena, oblikovanja krajobraza i sukoba s ostalim oblicima korištenja prostora. Posebno su osjetljiva područja pod utjecajem vodnih režima i podzemnih tokova voda te je potrebno dosljedno provoditi odredbe Zakona o rudarstvu pri čemu svaki projekt eksploatacije mora sadržavati komponentu sanacije tijekom radova a osobito uređenja prostora nakon završetka eksploatacije.

### Turizam

Turizam predstavlja jednu od gospodarskih okosnica razvijanja. Strateški resurs turizma je očuvani visokovrijedni prostor, koji će dugoročno sve više dobivati na značaju. Ukupne turističke potencijale treba valorizirati i usmjeriti ih prema korištenju prirodne i kulturne baštine. Posebnu pozornost treba usmjeriti regionalnim osobitostima i prostornim vrijednostima, uključujući i tradicijske elemente načina života i djelatnosti. Od osobitog je interesa za kontinentalni turizam očuvanje i unapređenje krajobraza i poticanje tradicijskih djelatnosti. Važnu stavku ima uključenje u funkcije turizma kulturne i graditeljske baštine, atraktivnost prirode i krajobraza, te gospodarska sprega s poljoprivredom (zdrava hrana i specifična regionalna ponuda), lovni, znanstveni, poslovni, izletnički i rekreativski turizam.

## 2.1.3. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša

### Zaštita zraka

Pri izradi prostornih planova moraju se uzeti u obzir područja posebnih prirodnih i kulturnih obilježja, postojeća i planirana kategorija kakvoće zraka na nekom području te odabrati najpovoljnije lokacije za moguće izvore onečišćavanja zraka, kao i potrebne zaštitne udaljenosti između takvih objekata i stambenih zona u skladu s odredbama Zakona o zaštiti zraka. Za pojedina područja mogu se propisati strože granične vrijednosti emisija i strože zaštitne mjere, ovisno o osjetljivosti ekosustava, daljinskom prijenosu onečišćavanja i kakvoći zraka.

Za smanjenje onečišćivanja zraka potrebno je poduzeti slijedeće mjere i aktivnosti:

- promicanje upotrebe plina,
- kotlovnice na kruta goriva pregraditi na tekuće ili plinovito gorivo,
- u kotlovcima koja koriste loživo ulje propisati upotrebu niskosumpornog loživog ulja, odnosno upotrebu plina.

Izvođenjem nekog zahvata ne smije se izazvati povećanje opterećenja niti smije doći do prelaska kakvoće zraka u nižu kategoriju u bilo kojoj točki okoline izvora.

### **Zaštita voda**

Mjerama zaštite treba sačuvati one vode koje su još čiste, zaustaviti trend pogoršanja kakvoće voda saniranjem ili uklanjanjem izvora onečišćenja, osigurati poboljšanje ekoloških funkcija vode tamo gdje su one narušene te osigurati racionalno korištenje voda, a time skladan i postajan razvoj. Kakvoću vodotoka treba očuvati i unaprijediti kontroliranim ispuštanjem i pročišćavanjem otpadnih voda.

### **Zaštita tla**

Vrednovanjem zemljišta, uz uvažavanje osobitosti sistemskih jedinica tla, zemljišta su razgraničena na I. do IV. kategoriju zaštite, gdje:

- zemljišta I. kategorije zaštite obuhvaćaju najvrednija tla i treba ih zaštititi i namijeniti primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji
- zemljišta II. kategorije odgovarajućim mjerama zaštite treba zaštititi planiranjem u kojem će poljoprivredno zemljište biti adekvatno uklopljeno, zaštićeno i privedeno svojoj svrsi u okviru manjih gospodarstva i okućnica
- zemljišta III. i IV. kategorije čine zemljišta koja su uglavnom prekrivena šumama, te zemljišta na strmim padinama za koje je potrebno planirati mjere zaštite od erozije, te se na njima građenje može odvijati bez ograničenja

Prenamjena vrijednog obradivog tla I. kategorije u nepoljoprivredne, posebice građevinske svrhe, u pravilu nije dopuštena. Postojeće zapuštene poljoprivredne površine potrebno je privesti poljoprivrednoj namjeni ili ih pošumiti, te predvidjeti sanaciju zagađenog tla (bivša odlagališta otpada i sl.).

### **Zaštita od buke i vibracija**

Za građevinska područja Zakonom o zaštiti od buke (NN 17/90) i Pravilnikom o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj rade i borave ljudi (NN 37/90) propisane su najviše dopuštene razine na vanjskim prostorima. Prostornim planovima uređenja mogu se propisati i posebne mjere zaštite od buke za građevinska područja, kao i za građevine izvan građevinskog područja i građevine javnih funkcija. Građevine i postrojenja koja mogu biti izvor prekomjerne buke potrebno je locirati na odgovarajuću udaljenost od naselja, stambenih i rekreativskih zona.

### **Zaštita vrijednih dijelova okoliša**

Na području Općine Sunja nema zaštićenih dijelova okoliša. Prostornim planom Županije za zaštitu su predloženi slijedeći lokaliteti :

- zaštićeni krajolik: dolina rijeke Sunje s mlinovima

Na razini prostornih planova niže razine moguće je predložiti za zaštitu dodatna vrijedna područja lokalnog značenja.

U cilju zaštite i racionalnog korištenja brdskih dijelova Županije, u koje spada i dio Općine Sunja, Prostornim planom Županije utvrđene se slijedeće smjernice :

- u brdskom područje treba dodatno istražiti prirodne i krajobrazne vrijednosti,
- prostornim planovima uređenja potrebno je ograničiti raspršenu izgradnju po istaknutim reljefnim uzvišenjima i po vrhovima obronaka koja narušava prirodnu krajobraznu sliku, te prostorno ograničiti i precizno utvrditi područja na kojima je moguća izgradnja građevina povremenog stanovanja,
- šumama obrasla područja trebaju ostati bioekološka uporišta prostora.

## **2.2. Ciljevi prostornog razvoja općinskog značaja**

### **2.2.1. Demografski razvoj**

Stvaranje samostalne hrvatske države i promjena društveno-političkog ustrojstva u zemlji bili su pretpostavka nastupanja korjenitih promjene u društvenoj, političkoj, gospodarskoj, tehnološkoj i prostornoj preobrazbi društva. Ti procesi su u samom početku zaustavljeni ili znatno usporeni zbog srpske pobune i napada na integritet hrvatske države, te teških posljedica koje su proizašle iz Domovinskog rata. U ovom znatnim dijelom gospodarski slabije razvijenom području bilo je znatnih ratnih razaranja, a osjetile su se posljedice i kroz stradale u ratnim operacijama i zbog zbrinjavanja prognanika i izbjeglica iz ovih i drugih krajeva.

Upravo zato što je u veoma kratkom roku došlo do tako velikih političkih i demografskih promjena u ovom dijelu Hrvatske, teško je utvrditi i opisati njezinu sadašnju demografsku sliku. Ne samo da u znatnoj mjeri više ne zadovoljava postojeća prostorno planska dokumentacija, nego ni rezultati posljednjeg popisa stanovništva iz 1991. koji je izvršen u još relativno prihvatljivim okolnostima. Zato će se, tek nakon što se obavi kompletan novi popis stanovništva 2001. godine, moći dobiti provjereni podaci o stvarnom demografskom stanju, te dati njihovu ocjenu i pravu bilancu u odnosu na prethodni popis iz godine 1991.

Za potrebe PPUO Sunja korišteni su podaci iz knjige POPIS STANOVNIŠTVA, KUĆANSTAVA I STANOVA 31. OŽUJKA 2001. GODINE – Zagreb, svibanj 2001., izdavač Državni zavod za statistiku).



Sunja - Trg kralja Tomislava

## O B R A Z L O Ž E N J E

**Popis stanovništva 2001. godine**

U 40 naselja na području Općine Sunja je, prema popisu stanovništva 2001. godine, živjelo ukupno **7.376 stanovnika**. Najveće naselje je bilo naselje Sunja (općinsko sjedište) s **1.397 stanovnika**.

Stanovništvo Općine Sunja prema spolu i starosti ( 0- 59 godina ), po naseljima

	Spol	Ukupno	Starost									
			0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49
Općina Sunja	sv.	7.376	326	300	359	415	392	394	372	446	486	472
	m	3.552	169	156	179	219	192	220	221	224	287	254
	ž	3.824	157	144	180	196	200	174	151	222	199	218
Naselja												
Bestrma	sv.	166	8	6	3	17	15	13	13	10	12	7
	m	88	4	4	2	11	8	8	9	5	7	4
	ž	78	4	2	1	6	7	5	4	5	5	3
Bistrač	sv.	65	5	1	1	1	2	6	4	3	5	3
	m	30	3	1	-	-	1	3	1	3	2	3
	ž	35	2	-	1	1	1	3	3	-	3	-
Blinjska Greda	sv.	22	-	-	1	1	4	-	1	1	1	5
	m	10	-	-	1	-	2	-	-	1	-	3
	ž	12	-	-	-	1	2	-	1	-	1	2
Bobovac	sv.	506	10	9	12	32	28	17	11	14	30	39
	m	235	4	6	5	18	15	7	9	5	16	15
	ž	271	6	3	7	14	13	10	2	9	14	24
Brđani Cesta	sv.	249	13	9	14	16	16	17	9	14	19	10
	m	119	7	5	8	7	7	12	4	7	12	8
	ž	130	6	4	6	9	9	5	5	7	7	2
Brđani Kosa	sv.	117	5	4	11	3	4	4	5	12	8	5
	m	61	4	3	8	1	3	2	3	8	4	3
	ž	56	1	1	3	2	1	2	2	4	4	2
Crkveni Bok	sv.	206	6	5	4	4	1	4	5	9	10	8
	m	92	5	3	1	2	-	4	1	6	5	7
	ž	114	1	2	3	2	1	-	4	3	5	1
Čapljani	sv.	38	1	3	1	-	1	1	-	5	-	1
	m	21	1	2	1	-	1	1	-	3	-	-
	ž	17	-	1	-	-	-	-	-	2	-	1
Četvrtkovac	sv.	350	24	28	33	22	17	24	20	27	32	23
	m	187	12	19	17	14	8	13	17	13	22	12
	ž	163	12	9	16	8	9	11	3	14	10	11
Donja Letina	sv.	62	1	5	4	3	4	4	4	1	4	6
	m	28	-	2	1	1	2	1	3	-	3	4
	ž	34	1	3	3	2	2	3	1	1	1	2
Donji Hrastovac	sv.	240	11	9	6	17	18	10	8	13	16	23
	m	113	5	3	2	10	10	8	4	5	11	11
	ž	127	6	6	4	7	8	2	4	8	5	12
Drljača	sv.	385	28	14	20	25	28	26	26	19	21	26
	m	186	11	7	11	12	16	16	14	12	13	10
	ž	199	17	7	9	13	12	10	12	7	8	16
Gornja Letina	sv.	106	5	9	6	10	8	8	4	7	10	8
	m	45	2	2	3	6	2	4	3	3	5	3
	ž	61	3	7	3	4	6	4	1	4	5	5
Gradusa Posavska	sv.	123	8	8	6	7	2	3	9	9	6	8
	m	63	5	5	4	3	-	1	7	3	3	5
	ž	60	3	3	2	4	2	2	2	6	3	3
Greda Sunjska	sv.	457	20	21	21	31	39	23	20	39	22	43
	m	213	9	10	12	13	15	15	11	21	11	24
	ž	244	11	11	9	18	24	8	9	18	11	19
Ivanjski Bok	sv.	51	-	-	-	2	-	-	-	1	2	1
	m	14	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-
	ž	37	-	-	-	1	-	-	-	1	1	1
Jasenovčani	sv.	83	2	6	6	7	4	3	2	5	9	2
	m	38	1	4	1	1	2	3	1	1	7	-
	ž	45	1	2	5	6	2	-	1	4	2	2
Kinjačka	sv.	263	12	12	10	21	14	22	13	24	22	13
	m	133	4	8	5	11	5	14	9	13	14	11
	ž	130	8	4	5	10	9	8	4	11	8	2
Kladari	sv.	32	2	1	3	5	2	-	-	1	3	3
	m	17	1	1	2	1	2	-	-	1	-	2
	ž	15	1	-	1	4	-	-	-	-	3	1

## OBRAZLOŽENJE

	Spol	Ukupno	Starost									
			0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49
Kostreši Šaški	sv.	125	7	9	8	3	5	6	15	3	6	8
	m	62	4	3	5	1	1	3	10	3	3	2
	ž	63	3	6	3	2	4	3	5	-	3	6
Krivaj Sunjski	sv.	114	7	6	5	2	6	8	10	8	8	2
	m	52	5	1	3	-	2	2	7	4	6	1
	ž	62	2	5	2	2	4	6	3	4	2	1
Mala Gradusa	sv.	57	3	3	5	2	1	4	1	3	1	4
	m	24	1	1	2	1	-	3	-	2	1	1
	ž	33	2	2	3	1	1	1	1	1	-	3
Mala Paukova	sv.	69	1	-	5	5	5	-	-	2	8	7
	m	34	-	-	3	3	4	-	-	-	4	2
	ž	35	1	-	2	2	1	-	-	2	4	5
Novoselci	sv.	30	-	1	1	1	2	1	1	2	4	2
	m	14	-	-	-	1	1	1	1	1	2	2
	ž	16	-	1	1	-	1	-	-	1	2	-
Papići	sv.	117	1	3	3	7	5	4	6	4	5	7
	m	54	-	-	1	4	4	2	4	1	4	5
	ž	63	1	3	2	3	1	2	2	3	1	2
Petrinjci	sv.	183	5	8	10	12	11	14	10	17	18	9
	m	92	1	5	5	6	7	8	7	9	12	4
	ž	91	4	3	5	6	4	6	3	8	6	5
Pobrđani	sv.	30	-	-	-	-	2	-	-	-	2	2
	m	12	-	-	-	-	1	-	-	-	1	1
	ž	18	-	-	-	-	1	-	-	-	1	1
Radonja Luka	sv.	74	6	1	5	9	3	2	4	5	4	2
	m	41	3	-	3	7	2	2	3	2	2	1
	ž	33	3	1	2	2	1	-	1	3	2	1
Selišće Sunjsko	sv.	77	2	2	6	3	3	2	4	9	5	5
	m	38	1	-	3	2	2	-	2	7	2	3
	ž	39	1	2	3	1	1	2	2	2	3	2
Sjeverovac	sv.	46	1	1	1	-	-	2	4	3	1	3
	m	21	1	-	-	-	-	1	2	2	-	1
	ž	25	-	1	1	-	-	1	2	1	1	2
Slovinci	sv.	206	6	7	9	10	13	15	7	13	10	8
	m	107	4	5	5	6	6	10	5	9	4	6
	ž	99	2	2	4	4	7	5	2	4	6	2
Staza	sv.	304	14	12	21	30	8	12	22	18	25	27
	m	144	8	4	9	18	3	5	11	8	13	21
	ž	160	6	8	12	12	5	7	11	10	12	6
Strmen	sv.	137	3	2	3	1	2	4	2	3	7	7
	m	58	1	2	1	-	1	4	-	1	3	4
	ž	79	2	-	2	1	1	-	2	2	4	3
Sunja	sv.	1.397	72	63	83	64	80	89	92	89	99	94
	m	666	39	33	42	35	34	45	51	38	60	45
	ž	731	33	30	41	29	46	44	41	51	39	49
Šaš	sv.	394	17	19	16	21	28	29	12	21	26	25
	m	196	11	10	8	9	18	15	7	9	16	15
	ž	198	6	9	8	12	10	14	5	12	10	10
Timarci	sv.	177	8	4	3	9	2	9	12	15	6	9
	m	89	4	3	1	5	1	4	9	9	4	5
	ž	88	4	1	2	4	1	5	3	6	2	4
Vedro Polje	sv.	115	7	3	7	7	8	1	5	14	10	9
	m	55	6	1	3	4	5	1	-	6	8	5
	ž	60	1	2	4	3	3	-	5	8	2	4
Velika Gradusa	sv.	68	-	-	1	1	-	1	1	1	3	5
	m	33	-	-	1	1	-	-	-	1	1	4
	ž	35	-	-	-	-	-	1	1	-	2	1
Vukoševac	sv.	39	-	-	1	1	-	-	1	-	2	1
	m	18	-	-	-	1	-	-	-	-	2	-
	ž	21	-	-	1	-	-	-	1	-	-	1
Žreme	sv.	96	5	6	4	3	1	6	9	2	4	2
	m	49	2	3	-	3	1	2	6	2	3	1
	ž	47	3	3	4	-	-	4	3	-	1	1

## O B R A Z L O Ž E N J E

Stanovništvo Općine Sunja prema spolu i starosti ( 60 - 95 i više godina), po naseljima

	Spol	Ukupno	Starost										Nepoznato
			50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95 i više	
Općina Sunja	sv.	7.376	432	398	634	710	604	348	161	72	31	2	22
	m	3.552	225	186	278	304	248	102	52	22	6	-	8
	ž	3.824	207	212	356	406	356	246	109	50	25	2	14
Naselja													
Bestrma	sv.	166	7	8	4	17	15	6	2	1	-	-	2
	m	88	4	4	2	3	10	2	-	1	-	-	-
	ž	78	3	4	2	14	5	4	2	-	-	-	2
Bistrač	sv.	65	2	4	8	6	3	6	5	-	-	-	-
	m	30	-	2	2	5	2	1	1	-	-	-	-
	ž	35	2	2	6	1	1	5	4	-	-	-	-
Blinjska Greda	sv.	22	-	1	1	1	3	1	1	-	-	-	-
	m	10	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-
	ž	12	-	1	-	1	1	1	1	-	-	-	-
Bobovac	sv.	506	47	33	48	58	52	43	11	8	4	-	-
	m	235	30	17	22	26	22	12	4	2	-	-	-
	ž	271	17	16	26	32	30	31	7	6	4	-	-
Brđani Cesta	sv.	249	10	18	22	27	20	7	5	1	1	-	1
	m	119	4	6	9	10	8	3	2	-	-	-	-
	ž	130	6	12	13	17	12	4	3	1	1	-	1
Brđani Kosa	sv.	117	5	7	14	17	8	4	1	-	-	-	-
	m	61	3	3	6	5	3	2	-	-	-	-	-
	ž	56	2	4	8	12	5	2	1	-	-	-	-
Crkveni Bok	sv.	206	13	13	22	22	28	22	17	9	4	-	-
	m	92	5	3	15	4	12	9	5	4	1	-	-
	ž	114	8	10	7	18	16	13	12	5	3	-	-
Čapljani	sv.	38	3	2	5	6	5	3	-	-	1	-	-
	m	21	1	-	3	3	1	3	-	-	1	-	-
	ž	17	2	2	2	3	4	-	-	-	-	-	-
Četvrtkovac	sv.	350	11	16	16	22	18	12	4	-	1	-	-
	m	187	6	6	8	7	8	2	2	-	1	-	-
	ž	163	5	10	8	15	10	10	2	-	-	-	-
Donja Letina	sv.	62	3	4	2	5	6	3	2	1	-	-	-
	m	28	1	3	-	2	3	-	1	1	-	-	-
	ž	34	2	1	2	3	3	3	1	-	-	-	-
Donji Hrastovac	sv.	240	19	7	15	15	25	16	7	2	1	-	2
	m	113	9	4	6	6	13	2	3	1	-	-	-
	ž	127	10	3	9	9	12	14	4	1	1	-	2
Drljača	sv.	385	20	24	32	28	23	13	5	-	2	-	5
	m	186	11	10	12	15	9	2	2	-	-	-	3
	ž	199	9	14	20	13	14	11	3	-	2	-	2
Gornja Letina	sv.	106	4	3	4	4	8	3	2	2	-	-	1
	m	45	4	2	1	-	2	2	-	1	-	-	-
	ž	61	-	1	3	4	6	1	2	1	-	-	1
Gradusa Posavска	sv.	123	1	4	17	12	14	4	1	3	1	-	-
	m	63	1	-	6	6	9	2	1	2	-	-	-
	ž	60	-	4	11	6	5	2	-	1	1	-	-
Greda Sunjska	sv.	457	37	18	24	32	38	21	5	2	1	-	-
	m	213	19	11	11	16	11	3	1	-	-	-	-
	ž	244	18	7	13	16	27	18	4	2	1	-	-
Ivanjski Bok	sv.	51	4	1	12	6	7	9	2	2	2	-	-
	m	14	1	1	5	-	1	2	1	-	1	-	-
	ž	37	3	-	7	6	6	7	1	2	1	-	-
Jasenovčani	sv.	83	3	5	8	11	7	2	1	-	-	-	-
	m	38	2	1	4	6	3	1	-	-	-	-	-
	ž	45	1	4	4	5	4	1	1	-	-	-	-
Kinjačka	sv.	263	6	11	32	24	12	13	1	1	-	-	-
	m	133	2	5	12	13	3	4	-	-	-	-	-
	ž	130	4	6	20	11	9	9	1	1	-	-	-
Kladari	sv.	32	2	-	3	2	4	-	1	-	-	-	-
	m	17	2	-	3	1	1	-	-	-	-	-	-
	ž	15	-	-	-	1	3	-	1	-	-	-	-
Kostreši Šaški	sv.	125	8	6	10	11	13	5	1	1	-	-	-
	m	62	3	4	8	5	6	1	-	-	-	-	-
	ž	63	5	2	2	6	7	4	1	1	-	-	-

## OBRAZLOŽENJE

	Spol	Ukupno	Starost										Nepoznato
			50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95 i više	
Krivaj Sunjski	sv.	114	5	3	19	13	5	3	3	1	-	-	-
	m	52	2	2	10	3	2	1	1	-	-	-	-
	ž	62	3	1	9	10	3	2	2	1	-	-	-
Mala Gradusa	sv.	57	5	5	5	4	8	1	2	-	-	-	-
	m	24	2	3	3	3	1	-	-	-	-	-	-
	ž	33	3	2	2	1	7	1	2	-	-	-	-
Mala Paukova	sv.	69	2	1	4	17	8	1	2	-	1	-	-
	m	34	1	1	1	9	5	-	1	-	-	-	-
	ž	35	1	-	3	8	3	1	1	-	1	-	-
Novoselci	sv.	30	2	2	2	4	2	2	1	-	-	-	-
	m	14	1	1	-	1	-	1	1	-	-	-	-
	ž	16	1	1	2	3	2	1	-	-	-	-	-
Papiči	sv.	117	5	5	14	18	15	11	2	1	-	-	1
	m	54	-	2	7	6	10	4	-	-	-	-	-
	ž	63	5	3	7	12	5	7	2	1	-	-	1
Petrinjci	sv.	183	11	8	12	19	11	4	2	-	2	-	-
	m	92	6	3	7	6	5	-	1	-	-	-	-
	ž	91	5	5	5	13	6	4	1	-	2	-	-
Pobrđani	sv.	30	2	3	4	5	2	3	1	4	-	-	-
	m	12	1	1	2	4	-	-	1	-	-	-	-
	ž	18	1	2	2	1	2	3	-	4	-	-	-
Radonja Luka	sv.	74	6	3	4	6	3	6	4	-	-	-	1
	m	41	2	3	3	3	1	2	1	-	-	-	1
	ž	33	4	-	1	3	2	4	3	-	-	-	-
Selišće Sunjsko	sv.	77	7	5	5	9	4	3	2	1	-	-	-
	m	38	4	4	1	3	2	1	-	1	-	-	-
	ž	39	3	1	4	6	2	2	2	-	-	-	-
Sjeverovac	sv.	46	3	-	8	7	6	4	1	-	-	-	1
	m	21	2	-	5	3	2	1	-	-	-	-	1
	ž	25	1	-	3	4	4	3	1	-	-	-	-
Slovinci	sv.	206	19	16	24	22	16	6	2	2	-	-	1
	m	107	7	6	12	12	7	1	1	-	-	-	1
	ž	99	12	10	12	10	9	5	1	2	-	-	-
Staza	sv.	304	13	14	26	21	19	10	8	1	2	1	-
	m	144	6	6	12	10	6	3	1	-	-	-	-
	ž	160	7	8	14	11	13	7	7	1	2	1	-
Strmen	sv.	137	5	5	13	26	24	15	10	4	1	-	-
	m	58	2	3	4	9	8	8	5	2	-	-	-
	ž	79	3	2	9	17	16	7	5	2	1	-	-
Sunja	sv.	1.397	93	88	106	110	79	46	30	13	3	-	4
	m	666	52	40	39	54	26	15	11	3	2	-	2
	ž	731	41	48	67	56	53	31	19	10	1	-	2
Šaš	sv.	394	27	24	32	30	38	17	6	5	1	-	-
	m	196	13	13	11	13	16	8	2	2	-	-	-
	ž	198	14	11	21	17	22	9	4	3	1	-	-
Timarci	sv.	177	9	18	23	25	10	6	5	3	-	1	-
	m	89	8	9	10	8	7	-	1	1	-	-	-
	ž	88	1	9	13	17	3	6	4	2	-	1	-
Vedro Polje	sv.	115	4	5	10	10	10	3	-	1	1	-	-
	m	55	1	2	4	6	3	-	-	-	-	-	-
	ž	60	3	3	6	4	7	3	-	1	1	-	-
Velika Gradusa	sv.	68	4	2	5	17	18	2	3	1	-	-	3
	m	33	3	2	1	8	9	1	1	-	-	-	-
	ž	35	1	-	4	9	9	1	2	1	-	-	3
Vukoševac	sv.	39	-	-	3	14	11	5	-	-	-	-	-
	m	18	-	-	1	7	6	1	-	-	-	-	-
	ž	21	-	-	2	7	5	4	-	-	-	-	-
Žreme	sv.	96	5	6	16	7	6	7	3	2	2	-	-
	m	49	4	3	9	3	3	2	1	1	-	-	-
	ž	47	1	3	7	4	3	5	2	1	2	-	-

### Kretanje broja stanovnika

Prema do sada obavljenim popisima stanovništva, broj stanovnika na području današnje Općine Sunja pokazuje tendenciju rasta od 10.706 stanovnika 1857.godine na 18.858 stanovnika 1921.godine, zatim s naglim padom na 15.551 stanovnika 1948.godine (posljedice II. svjetskog rata), nakon toga kraćim periodom rasta na 16.227 stanovnika 1961. godine, te zatim konstantnim padom na tek 12.309 stanovnika 1991. godine (politika industrijalizacije i deagrarizacije uzrokuje pad koji je naročito intenzivan iz 1971. godine).

Broj stanovnika naselja Sunje, od početnih 848 stanovnika 1857. godine kontinuirano raste na 1.275 stanovnika 1910. godine. Nakon toga slijedi kratko razdoblje pada (popis 1921. godina - posljedice I. svjetskog rata), te zatim kontinuirani porast sve do 1981. godine, kada je naselje Sunja imalo najveći zabilježeni broj od 2.128 stanovnika. U razdoblju od 1971. do 1991. godine naselje Sunja ima kontinuirano broj stanovnika iznad 2.000.

Velika ratna razaranja na području Općine Sunja uvjetovala su značajan pad broja stanovnika u razdoblju od 1991. do 2001. godine, te je prema popisu 2001. godine broj stanovnika Općine Sunja iznosio tek 60% broja stanovnika prema popisu 1991. godine.

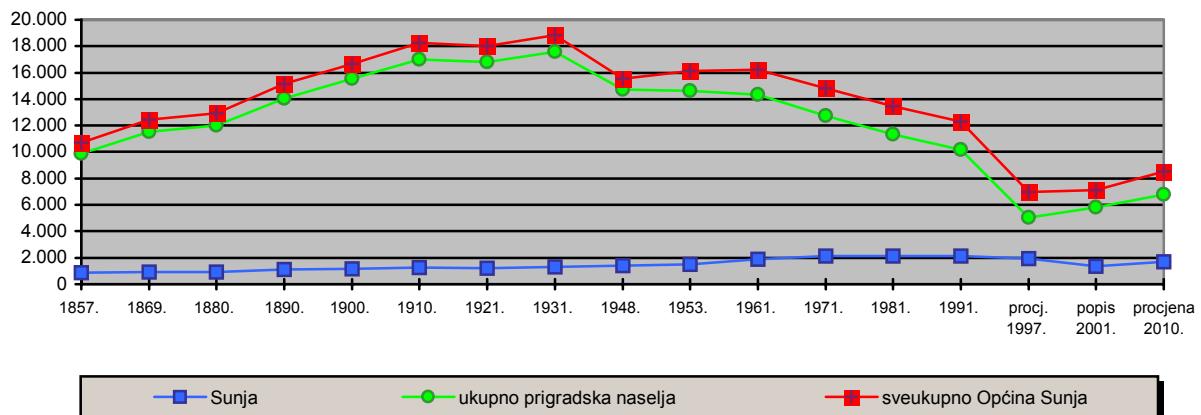
Rezultati popisa stanovništva 2001. godine pokazuju da se ukupan broj stanovnika postepeno, iako polagano, ipak povećava (usporen rast), uz dalju koncentraciju u samoj Sunji, te znatno usporeniji rast broja stanovnika u ostalim naseljima. Nije realno očekivati da u dogledno vrijeme broj stanovnika dostigne broj iz 1991. godine.

Kretanje broja stanovnika Općine Sunja od 1857. do 2001. godine

Godina popisa	Naselje Sunja	ukupno ostala naselja	sveukupno Općina Sunja (Sunja s ostalim naseljima )
1857. god.	848	9.858	10.706
1869. god.	923	11.544	12.467
1880. god.	932	11.987	12.919
1890. god.	1.118	14.024	15.142
1900. god.	1.146	15.535	16.681
1910. god.	1.275	17.000	18.275
1921. god.	1.208	16.814	18.022
1931. god.	1.296	17.562	18.858
1948. god.	1.402	14.713	15.551
1953. god.	1.510	14.605	16.115
1961. god.	1.901	14.326	16.227
1971. god.	2.111	12.717	14.828
1981. god.	2.128	11.311	13.439
1991. god.	2.113	10.169	12.309
2001. god.	1.397	5.979	7.376

## O B R A Z L O Ž E N J E

Kretanje broja stanovnika Općine Sunja  
u razdoblju 1857.-2.010.godina



Kontingent stanovništva Općine Sunja

	Spol	Ukupno	0-6 godina	0-14 godina	0-17 godina	0-19 godina	Fertilno žensko stanovništvo		Radni kontingenjt žene (15-59) muški (15-65)	60 i više godina	65 i više godina	75 i više godina	Prosječna starost	Indeks starenja	Koeficijent starosti
							svaga (15-49) godina	od toga 20-29 godina							
Općina Sunja	sv.	7.376	457	985	1.232	1.400	-	-	4.085	2.562	1.928	614	45,3	183,0	34,8
	m	3.552	239	504	631	723	-	-	2.306	1.012	734	182	42,6	140,0	28,6
	ž	3.824	218	481	601	677	1.360	374	1.779	1.550	1.194	432	47,7	229,0	40,7

## O B R A Z L O Ž E N J E

Stanovništvo Općine Sunja prema prisutnosti / odsutnosti u naselju popisa, po naseljima

Naselje popisa	Ukupno popisane osobe	Ukupan broj stanovnika	Stanovnici naselja popisa														Stanovnici naselja popisa	
			Odsutni iz naselja popisa															
			U zemlji							U inozemstvu								
			svega	prisutni u vrijeme popisa	svega	svega	školovanje	rad	prognanci (odsutni i redistribuirani)	abiteljski razlozi	ostalo	svega	rad	boravak	izbjeglice	ostalo	izbjeglice u Republici Hrvatskoj privremeno prisutni u naselju opisa	
<b>Općina Sunja</b>	7.658	7.376	6.892	6.063	829	504	82	101	173	61	87	325	149	96	1	9	70	481 3
Bestrma	170	166	166	115	51	26	2	5	6	4	9	25	7	4	-	1	13	- -
Bistrač	70	65	65	51	14	2	-	2	-	-	-	12	4	8	-	-	-	-
Blinjska Greda	35	22	21	18	3	-	-	-	-	-	-	3	1	1	-	-	1	-
Bobovac	537	506	506	413	93	45	18	14	-	7	6	48	29	17	-	-	2	-
Brđani Cesta	260	249	247	215	32	13	2	5	-	-	6	19	4	-	-	1	14	2 -
Brđani Kosa	124	117	117	98	19	15	1	-	5	2	7	4	2	-	-	-	2	-
Crkveni Bok	213	206	205	181	24	9	1	4	-	3	1	15	3	4	-	1	7	- 1
Čapljani	38	38	26	21	5	5	-	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	12 -
Četvrtkovac	362	350	349	324	25	21	2	-	12	2	5	4	1	-	-	1	2	1 -
Donja Letina	62	62	62	57	5	-	-	-	-	-	-	5	5	-	-	-	-	-
Donji Hrastovac	243	240	237	207	30	19	4	4	11	-	-	11	3	4	-	-	4	3 -
Drljača	390	385	369	313	56	43	-	2	28	2	11	13	4	2	-	3	4	16 -
Gornja Letina	109	106	106	87	19	4	-	1	-	1	2	15	11	4	-	-	-	-
Gradusa Posavска	123	123	123	117	6	6	2	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Greda Sunjska	476	457	454	417	37	26	14	6	-	1	5	11	4	7	-	-	-	3 -
Ivanjski Bok	55	51	51	47	4	4	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Jasenovčani	87	83	37	33	4	4	-	-	3	-	1	-	-	-	-	-	-	46 -
Kinjačka	266	263	263	241	22	17	1	5	11	-	-	5	3	2	-	-	-	-
Kladari	35	32	32	32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kostreši Šaški	133	125	78	68	10	4	-	-	4	-	-	6	1	4	-	-	1	47 -
Krivaj Sunjski	114	114	114	108	6	2	-	-	-	1	1	4	1	3	-	-	-	-
Mala Gradusa	57	57	57	53	4	3	-	-	3	-	-	1	1	-	-	-	-	-
Mala Paukova	72	69	69	66	3	3	1	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Novoselci	30	30	28	23	5	5	-	1	2	-	2	-	-	-	-	-	-	2 -
Papići	126	117	74	62	12	3	2	1	-	-	-	9	3	5	-	1	-	43 -
Petrinjci	187	183	183	158	25	12	1	8	-	-	3	13	11	1	-	-	1	-
Pobrđani	32	30	30	28	2	-	-	-	-	-	-	2	-	2	-	-	-	-
Radonja Luka	74	74	74	56	18	17	2	4	1	8	2	1	-	-	-	-	1	-
Selišće Sunjsko	77	77	77	68	9	1	-	-	-	-	1	8	6	2	-	-	-	-
Sjeverovac	46	46	46	45	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-
Slovinci	244	206	121	109	12	10	3	5	1	-	1	2	-	1	1	-	-	85 -
Staza	314	304	304	264	40	22	1	2	18	-	1	18	9	8	-	-	1	-
Strmen	142	137	137	130	7	2	2	-	-	-	-	5	1	1	-	-	3	-
Sunja	1.430	1.397	1.396	1.246	150	106	14	17	46	16	13	44	21	13	-	-	10	- 1
Šaš	428	394	177	157	20	13	-	1	4	2	6	7	4	1	-	-	2	217 -
Timarci	178	177	173	143	30	28	6	9	4	8	1	2	2	-	-	-	-	4 -
Vedro Polje	115	115	115	98	17	8	1	2	5	-	-	9	7	2	-	-	-	-
Velika Gradusa	68	68	68	65	3	3	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vukoševac	40	39	39	35	4	2	-	-	2	-	-	2	-	-	-	-	2	-
Žreme	96	96	96	94	2	1	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-

## O B R A Z L O Ž E N J E

Odsutno stanovništvo Općine Sunja iz naselja popisa u zemlji popisaprema vremenu i razlogu odsutnosti

Ukupno odsutni	Općina Sunja	U zemlji					
		odsutni do 1 godine/razlog			odsutni 1 godinu i duže/razlog		
		na školovanju	na radu	ostalo	na školovanju	na radu	ostalo
	829	78	40	102	4	61	219

Odsutno stanovništvo Općine Sunja iz naselja popisa u inozemstvu prema vremenu i razlogu odsutnosti

Općina Sunja	U inozemstvu									
	odsutni do 1 godine / razlog					odsutni 1 godinu i duže / razlog				
	na radu	članovi obitelji	na školovanju	izbjeglice	ostalo	na radu	članovi obitelji	na školovanju	izbjeglice	ostalo
Općina Sunja	25	13	8	1	70	124	83	1	-	-

Stanovnici drugih naselja (država) prisutnih u naselju popisa prema vremenu i razlogu prisutnosti

Općina Sunja	Ukupno prisutni	Trajanje prisutnosti					
		razlog prisutnosti za prisutne do 1 godine			razlog prisutnosti za prisutne 1 godinu i duže		
		izbjeglice	obiteljski razlozi	ostalo	izbjeglice	obiteljski razlozi	ostalo
Općina Sunja	517	3	9	14	481	5	5

### Stanovništvo prema državljanstvu

Stanovništvo Općine Sunja prema državljanstvu

	Ukupno	Hrvatsko		strano	bez državljanstva	nepoznato
		Svi	hrvatsko i drugo			
Općina Sunja	7.376	7.324	194	26	23	3
Postotak	100,00	99,30	2,63	0,35	0,31	0,04

### Stanovništvo prema narodnosti

Stanovništvo Općine Sunja prema narodnosti

	Ukupno	Hrvati	Nacionalne manjine									Nisu se izjasnili u smislu nacionalne pripadnosti	Nepoznat o		
			svega	Albanci	Bosnjaci	Makedonci	Rusi	Slovaci	Slovenci	Srbi	Ukrajinci	OSTALI			
Općina Sunja	7.376	5.866	1.321	14	3	2	2	2	4	1.288	2	32	140	-	17
Postotak	100,00	79,53	17,91	0,19	0,04	0,03	0,03	0,03	0,05	17,46	0,03	0,43	1,90	-	0,23

## O B R A Z L O Ž E N J E

**Stanovništvo prema vjeri**

Stanovništvo Općine Sunja prema vjeri

	Ukupno	Katolička crkva	Grko-katolička crkva	Pravoslavna crkva		Islamska vjerska zajednica	Adventistička crkva	Evangelistička crkva	Jehovini svjedoci	Ostale vjere	Agnostici i neizjašnjeni	Nisu vjernici	Nepoznato
				ukupno	srpska								
Općina Sunja	7.376	5.789	1	1.275	42	52	11	1	10	1	18	24	30
Postotak	100,00	78,48	0,01	17,29	0,57	0,57	0,15	0,01	0,14	0,01	2,4	0,33	0,41

**Stanovništvo prema aktivnosti**

Stanovništvo Općine Sunja prema aktivnosti i spolu

	Ukupno stanovništvo		Aktivno stanovništvo				Uzdržavano stanovništvo				Udio u postocima			
			svega	obavlja zanimanje	žensko		Osobe s osobnim prihodom		svega		aktivno stanovništvo u ukupnom stanovništvu	aktivno žena u ukupnom ženskom stanovništvu		
	svega	žensko			svega	obavlja zanimanje	svega	žensko	svega	žensko	od osoba u zemlji	od osoba u inozemstvu		
Općina Sunja	7.376	3.824	2.475	1.440	822	414	2.760	1.524	2.141	1.478	1.074	102	33,55	21,50

## Poljoprivredno stanovništvo Općine Sunja prema aktivnosti i spolu

	Spol	Ukupno poljoprivredno stanovništvo	Aktivno poljoprivredno stanovništvo				Uzdržavano poljoprivredno stanovništvo				učenici		studenti	nesposobni za rad
			svega	obavljaju zanimanje na svom poljoprivrednom gospodarstvu i ne zapošljavaju radnike	obavljaju zanimanje na svom poljoprivrednom gospodarstvu i zapošljavaju radnike	pomažući članovi	svega	kućanice	djece od 0-6 godina	djeca od 7-14 godina koja se ne školuju	osnovnih škola	srednjih škola		
Općina Sunja	sv.	617	388	281	1	58	227	101	34	1	42	12	6	21
	m	354	292	229	1	25	62	-	20	1	24	5	2	5
	ž	263	96	52	-	33	165	101	14	-	18	7	4	16

## O B R A Z L O Ž E N J E

Zaposleni Općine Sunja prema pretežitoj aktivnosti, po starosti i položaju u zaposlenju

	<b>Ukupno</b>	zaposlenici u bilo kojem sektoru vlasništva	samozaposleni, ne zapošljavaju radnike	individualni poljoprivrednici, ne zapošljavaju radnike	samozaposleni, zapošljavaju radnike	individualni poljoprivrednici, zapošljavaju radnike	rade samo po ugovoru o djelu, autorskom ugovoru ili obivaju naknadu u gotovini	pomažući član obitelji u poduzeću, obrtu i slično, nekog od članova kućanstva	pomažući član obitelji na poljoprivrednom gospodarstvu	ostali zaposleni
<b>Općina Sunja</b>	1.440	1.022	17	287	29	2	6	4	60	13
15-19	32	23	-	1	-	-	1	-	7	-
20-24	109	95	1	6	5	-	-	-	2	-
25-29	165	142	4	12	2	-	-	-	2	3
30-34	170	143	4	15	2	1	1	-	3	1
35-39	194	157	2	22	6	-	2	-	4	1
40-44	213	163	2	28	7	-	2	1	8	2
45-49	185	132	3	36	3	-	-	1	9	1
50-54	155	102	-	39	1	1	-	1	10	1
55-59	83	44	-	32	3	-	-	-	3	1
60-64	63	15	-	42	-	-	-	1	4	1
65-69	25	3	1	17	-	-	-	-	3	1
70-74	26	1	-	21	-	-	-	-	3	1
75 i više	18	-	-	16	-	-	-	-	2	-
Nepoznato	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-

Zaposleni Općine Sunja prema pretežitoj aktivnosti, po položaju u zaposlenju i djelatnosti

	<b>ukupno</b>	Zaposleni prema položaju u zaposlenju								
		zaposlenici u bilo kojem sektoru vlasništva	samozaposleni, ne zapošljavaju radnike	individualni poljoprivrednici ne zapošljavaju radnike	samozaposleni, zapošljavaju radnike	individualni poljoprivrednici zapošljavaju radnike	rade samo po ugovoru o djelu, autorskom ugovoru ili dobivaju naknadu u gotovini	pomažući član obitelji u poduzeću, obrtu i sl. nekog od članova kućanstva	pomažući član obitelji na poljoprivrednom gospodarstvu	ostali
<b>Općina Sunja</b>	1.440	1.022	17	287	29	2	6	4	60	13
Poljoprivreda, lov i šumarstvo	388	40	1	283	-	1	1	3	58	1
Ribarstvo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rudarstvo i vađenje	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Prerađivačka industrija	236	227	2	1	4	1	1	-	-	-
Opskrba električnom energijom, plinom i vodom	40	40	-	-	-	-	-	-	-	-
Građevinarstvo	84	75	2	-	4	-	3	-	-	-
Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikla te predmeta za osobnu upotrebu i kućanstvo	92	78	6	1	7	-	-	-	-	-
Hoteli i restorani	28	24	1	-	3	-	-	-	-	-
Prijevoz, skladištenje i veze	135	132	2	-	1	-	-	-	-	-
Finansijsko posredovanje	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	34	30	1	-	3	-	-	-	-	-
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	81	81	-	-	-	-	-	-	-	-
Obrazovanje	44	44	-	-	-	-	-	-	-	-
Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	32	32	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti	16	13	1	-	1	-	-	-	-	1
Privatna kućanstva sa zaposlenim osobljem	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Izvanteritorijalne organizacije i tijela	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nepoznata djelatnost	62	53	1	2	3	-	-	1	2	-

## O B R A Z L O Ž E N J E

## Kućanstva Općine Sunja

Kućanstva Općine Sunja prema broju članova

	Ukupno	Broj članova											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11 i više	
Općina Sunja	2.880	846	867	446	391	177	97	33	14	7	1	1	

Kućanstva Općine Sunja prema veličini, tipu i broju članova

	Ukupno	Privatna kućanstva prema broju članova												Institucionalna kućanstva
		svega	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11 i više	
Broj kućanstava	2.880	2.880	846	867	446	391	177	97	33	14	7	1	1	-
Broj osoba	7.376	7.376	846	1.734	1.338	1.564	885	582	231	112	63	10	11	-

Kućanstva prema obiteljskom sastavu i obiteljska kućanstva  
prema broju članova po osnovi korištenja stana

	Kućanstva																	
	ukupno	obiteljska kućanstva prema broju članova																
		svega	2	3	4	5	6	7	broj kućanstava	ukupno članova	svega	bračni par bez djece	bračni par s djecom	majka s djecom	otac s djecom	neobiteljska kućanstva		
Općina Sunja	2.880	1.947	788	438	391	177	97	33	23	196	2.094	851	926	244	73	933	846	87
Privatno vlasništvo ili suvlasništvo	1.893	1.237	560	258	226	97	63	19	14	119	1.364	650	517	144	53	656	595	61
Najmoprimec sa zaštićenom najamninom	35	21	8	5	4	2	1	1	-	-	23	7	11	5	0	14	13	1
Najmoprimec sa slobodno ugovorenom najamninom	167	111	35	26	38	9	3	-	-	-	112	30	73	7	2	56	51	5
Najam dijela stana (podstanar)	674	521	158	133	114	66	28	13	9	77	536	138	305	78	15	153	134	19
Srodstvo s vlasnikom ili najmoprimecem stana	10	4	-	3	1	-	-	-	-	-	4	0	2	1	1	6	6	-
Ostalo	101	53	27	13	8	3	2	-	-	-	55	26	18	9	2	48	47	1

Kućanstva Općine Sunja prema broju članova i osnovi korištenja stana

	Ukupno	Broj članova kućanstva											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11 i više	
Općina Sunja	2.880	846	867	446	391	177	97	33	14	7	1	1	
Privatno vlasništvo ili suvlasništvo	1.893	595	617	262	226	97	63	19	8	5	1	-	
Najmoprimec sa zaštićenom najamninom	35	13	9	5	4	2	1	1	-	-	-	-	
Najmoprimec sa slobodno ugovorenom najamninom	167	51	39	27	38	9	3	-	-	-	-	-	
Najam dijela stana (podstanar)	674	134	175	135	114	66	28	13	6	2	-	1	
Srodstvo s vlasnikom ili najmoprimecem stana	10	6	-	3	1	-	-	-	-	-	-	-	
Ostalo	101	47	27	14	8	3	2	-	-	-	-	-	

## O B R A Z L O Ž E N J E

Kućanstva Općine Sunja prema obiteljskom sastavu i  
obiteljska kućanstva prema broju članova

Naselje popisa	UKUPNO	Kućanstva														neobiteljska kućanstva		
		obiteljska kućanstva prema broju članova							8 i više			Od toga uže obitelji						
		svega	2	3	4	5	6	7	broj kućanstava	ukupno članova	svega	bračni par bez djece	bračni par s djecom	majka s djecom	otac s djecom	svega	1 član	više članova
Općina Sunja	2.880	1.947	788	438	391	177	97	33	23	196	2.094	851	926	244	73	933	846	87
Naselja																		
Bestroma	55	42	13	8	13	3	2	1	2	17	47	11	24	10	2	13	13	-
Bistrač	23	17	5	3	6	2	1	-	-	-	20	9	9	1	1	6	6	-
Blinjska Greda	8	6	3	-	2	1	-	-	-	-	6	2	3	1	-	2	1	1
Bobovac	184	131	50	30	25	8	14	2	2	17	156	82	57	12	5	53	46	7
Brđani Cesta	99	62	25	16	8	7	2	1	3	25	65	18	34	12	1	37	34	3
Brđani Kosa	54	34	20	5	4	5	-	-	-	-	35	15	11	7	2	20	19	1
Crkveni Bok	97	60	39	9	6	2	3	1	-	-	65	41	11	8	5	37	33	4
Čapljani	17	11	7	1	2	-	-	1	-	-	13	8	3	2	-	6	6	-
Četvrtkovac	118	88	26	22	18	9	7	6	-	-	90	19	51	17	3	30	29	1
Donja Letina	21	14	6	2	2	2	-	-	2	19	16	6	8	2	-	7	7	-
Donji Hrastovac	99	61	23	14	14	6	2	2	-	-	65	19	33	8	5	38	36	2
Drljača	143	100	40	23	18	12	2	2	3	26	103	42	48	12	1	43	34	9
Gornja Letina	33	25	7	2	7	6	2	1	-	-	28	7	19	2	-	8	7	1
Gradusa Posavska	45	29	12	6	2	5	1	1	2	16	33	16	16	-	1	16	14	2
Greda Sunjska	167	121	44	22	31	17	7	-	-	-	130	49	63	13	5	46	40	6
Ivanjski Bok	33	12	9	2	1	-	-	-	-	-	12	9	1	1	1	21	19	2
Jasenovčani	30	25	12	6	3	2	-	2	-	-	25	12	10	3	-	5	5	-
Kinjavička	92	68	18	21	17	6	4	1	1	8	74	21	42	7	4	24	22	2
Kladari	13	5	2	-	-	1	1	-	1	8	5	1	3	1	-	8	7	1
Kostreši Šaški	50	31	10	10	4	6	1	-	-	-	31	12	18	-	1	19	16	3
Krivaj Sunjski	47	32	12	8	9	3	-	-	-	-	32	12	18	2	-	15	15	-
Mala Gradusa	24	13	6	2	2	2	-	-	1	8	13	4	7	2	-	11	9	2
Mala Paukova	32	22	13	5	3	-	1	-	-	-	22	15	5	2	-	10	10	-
Novoselci	13	9	5	2	2	-	-	-	-	-	9	4	4	1	-	4	2	2
Papići	51	31	15	7	5	2	2	-	-	-	32	16	11	5	-	20	16	4
Petrinjci	67	51	19	13	13	4	1	-	1	11	52	18	26	7	1	16	15	1
Pobrđani	15	9	5	4	-	-	-	-	-	-	9	6	3	-	-	6	4	2
Radonja Luka	24	16	4	3	1	3	5	-	-	-	17	5	12	-	-	8	8	-
Selišće Sunjsko	32	22	12	4	1	4	1	-	-	-	23	12	6	5	-	10	9	1
Sjeverovac	22	11	7	1	1	-	1	-	1	8	14	9	3	2	-	11	11	-
Slovinci	88	53	26	7	13	3	3	1	-	-	56	28	19	7	2	35	30	5
Staza	105	78	24	11	28	11	4	-	-	-	84	28	47	6	3	27	24	3
Strmen	68	43	27	12	2	1	1	-	-	-	44	34	7	3	-	25	22	3
Sunja	538	379	140	98	86	27	19	6	3	25	417	155	194	47	21	159	155	4
Šaš	158	107	42	30	21	6	5	2	1	8	111	39	47	21	4	51	48	3
Timarci	74	41	14	12	7	3	3	2	-	-	48	19	21	8	-	33	28	5
Vedro Polje	41	33	13	7	8	4	1	-	-	-	35	14	16	3	2	8	6	2
Velika Gradusa	37	18	12	4	1	-	1	-	-	-	19	12	5	1	1	19	16	3
Vukoševac	23	12	11	-	-	1	-	-	-	-	12	10	1	1	-	11	10	1
Žreme	40	25	10	6	5	3	-	1	-	-	26	12	10	2	2	15	14	1

## O B R A Z L O Ž E N J E

Kućanstva Općine Sunja prema raspoloživoj površini zemljišta i  
prema vrsti poljoprivredne proizvodnje

	Broj kućanstava	Broj kućanstava prema vrsti poljoprivredne proizvodnje					
		uzgoj žitarica, industrijskog bilja i krmnog bilja	uzgoj povrća, cvijeća, ukrasnog bilja, sijenjem i sadnog materijala	uzgoj voća, grožđa i maslina	uzgoj pužeava, kuniča, fazana, čincila i dr.	uzgoj riba	uzgoj i iskorištavanje šuma
Ukupno	2.880	1.079	905	295	10	1	74
bez zemlje	366	19	65	7	-	-	3
do 0,10 ha	402	29	93	15	2	-	-
0,11 do 0,50 ha	367	28	101	28	1	-	4
0,51 do 1,00 ha	260	86	94	19	1	-	1
1,01 do 3,00 ha	551	300	208	81	4	-	17
3,01 do 5,00 ha	348	215	134	63	1	-	20
5,01 do 8,00 ha	374	253	135	47	1	-	16
8,01 do 10,00 ha	115	75	37	20	-	-	7
preko 10,00 ha	97	74	38	15	-	1	6

Kućanstva Općine Sunja prema ukupnom broju  
stoke, peradi i košnica pčela

	Broj kućanstava	Ukupan broj stoke, peradi i košnica pčela					
		broj konja	broj goveda	broj ovaca i koza	broj svinja	broj peradi	broj košnica pčela
Ukupno	2.880	197	2.388	2.165	3.874	56.437	660
bez zemlje	366	5	14	68	54	1.049	2
do 0,10 ha	402	1	16	179	117	1.773	55
0,11 do 0,50 ha	367	1	27	53	130	3.359	7
0,51 do 1,00 ha	260	1	34	71	201	2.075	32
1,01 do 3,00 ha	551	18	193	388	728	6.087	358
3,01 do 5,00 ha	348	25	347	152	647	4.293	96
5,01 do 8,00 ha	374	55	823	501	1.023	5.539	60
8,01 do 10,00 ha	115	62	266	267	380	16.012	21
preko 10,00 ha	97	29	668	486	594	16.250	29

## Stambene građevine i stanovi

Stanovi Općine Sunja prema načinu korištenja

	Ukupno	Stanovi za stalno stanovanje				Stanovi koji se koriste povremeno		Stanovi u kojima se samo obavjava djelatnost
		ukupno	nastanjeni	pričvreno nenastanjeni	narušeni	stanovi za odmor u vrijeme sezonskih radova u poljoprivredi		
Općina Sunja	broj	3.741	3.687	2.659	597	431	43	3
	m <sup>2</sup>	266.048	262.033	194.226	41.385	26.422	2.581	194
								1.240

## O B R A Z L O Ž E N J E

Stambene jedinice Općine Sunja prema broju kućanstava,  
članova kućanstava i ukupnom broju osoba

	Nastanjeni stanovi								stanovi u kojima stanuju samo privremeno prisutne osobe		Ostale nastanjene prostorije i objekti koji nisu stanovi			
	ukupno			stanovi u kojima stanuju kućanstva							broj stanova	broj osoba	broj prostora i objekata	broj kućanstava
	broj stanova	m <sup>2</sup>	ukupni broj osoba	broj stanova	m <sup>2</sup>	broj kućanstava	broj članova kućanstava	ukupni broj osoba	broj stanova	broj osoba	broj prostora i objekata	broj kućanstava	broj članova kućanstava	ukupni broj osoba
Općina Sunja	2.659	194.226	6.902	2.656	193.987	2.779	6.856	6.879	3	23	5	5	9	9

Nastanjeni stanovi Općine Sunja prema broju soba i vlasništvu

		Ukupno	1-sobni	2-sobni	3-sobni	4-sobni	5-sobni	6-sobni	7-sobni	8 i više soba	Stanovi prema vlasništvu	
			fizičke osobe	pravne osobe								
Općina Sunja	broj	2.659	344	955	664	468	165	52	5	6	2.433	226
	m <sup>2</sup>	194.226	11.547	51.018	49.223	47.584	23.329	8.443	1.292	1.790	176.791	17.435

Stanovi Općine Sunja prema pomoćnim prostorijama i instalacijama

		UKUPNI BROJ NASTANJENIH STANOVA I BROJ OSOBA	Stanovi koji imaju			Stanovi s instalacijama				Stanovi sa sljedećim kombinacijama pomoćnih prostorija			
			zahod	kupaonici	kuhinji	struje	vodovoda	kanalizacije	centralnog grijanja	Kuhinja, zahod i kupaonica	Kuhinja i zahod	samo kuhinja	ostale kombinacije pomoćnih prostorija
Općina Sunja	stanovi	2.659	2.028	1.713	2.636	2.592	2.015	2.178	168	1.669	333	565	74
	osobe	6.879	5.656	5.006	6.849	6.788	5.659	5.973	568	4.883	699	1.074	202
													18
													21

Osnovne demografske karakteristike cjelokupnog prostora Općine Sunja po zadnjem službenom popisu stanovništva iz 2001. godine su:

- prirodno kretanje negativno;
- popisom ustanovljeno kretanje negativno;

To su značajke koje karakteriziraju područje na kome je prisutna izrazita demografska depopulacija.

Raspoloživi podaci o prirodnom kretanju stanovništva Općine Sunja u 1991. godini pokazuju veliki negativni prirodni prirast. Uporedni podaci za Općinu Sunju i Republiku Hrvatsku ukazuju da je vitalni indeks u 1991. godini bio manji od prosjeka Republike Hrvatske za više od 2,5 puta.

## O B R A Z L O Ž E N J E

**Prognoza budućih demografskih kretanja**

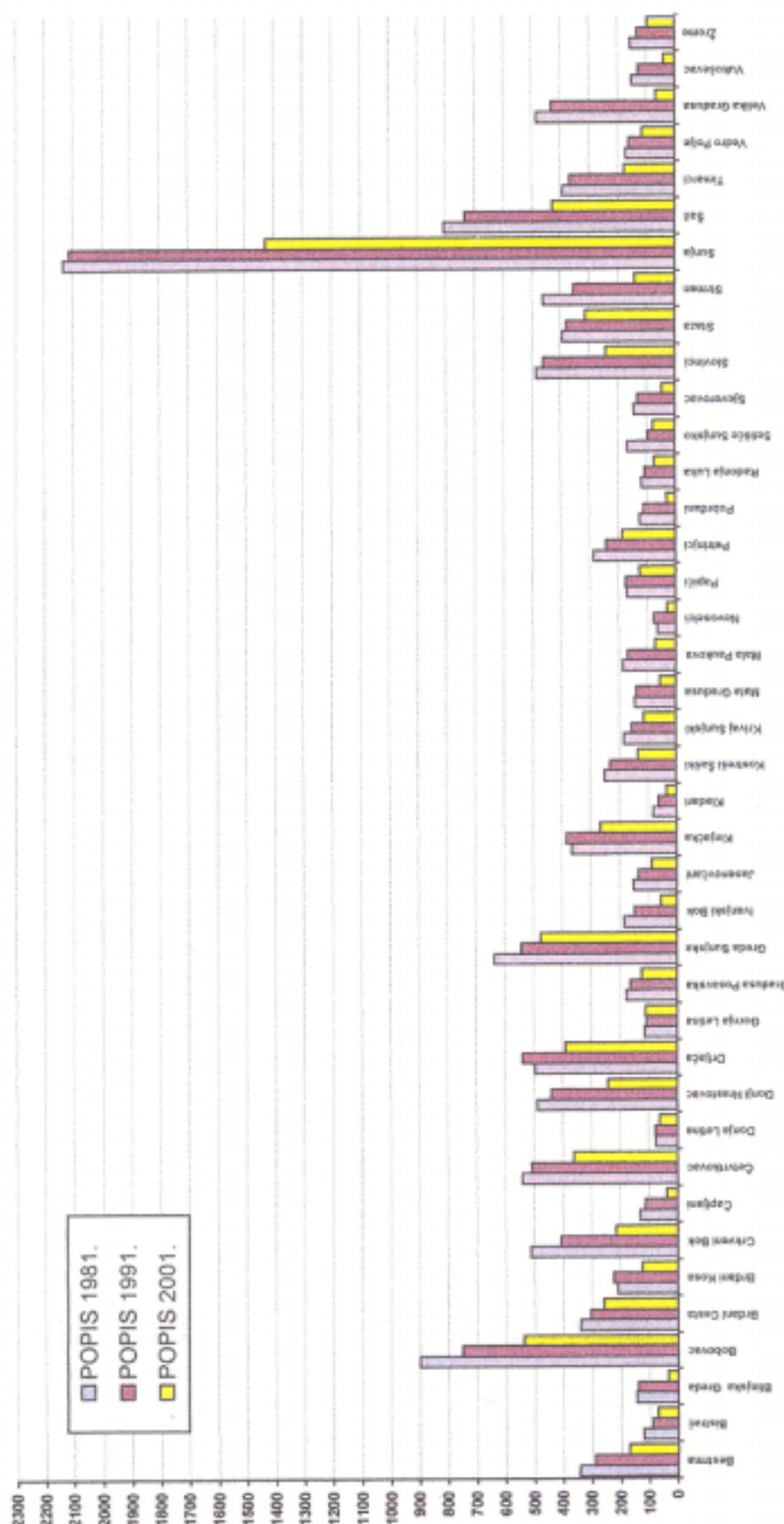
Komparacija indeksa porasta i pada broja stanovnika za posljednje predratno međupopisno razdoblje 1991. godine s popisom 2001. godine, pokazuje da je najpovoljniji koeficijent (veći od 80) u naseljima: Gornja Letina (86,79), Greda Sunjska (83,97) i Brđani Cesta (80,52). U čak 12 naselja koeficijent je manji od 50, pri čemu je koeficijent u 2 naselja manji i od 25 (naselje Velika Gradusa 14,88 i naselje Blinjska Greda 24,46). Sve to upućuje na potrebu sustavne obnove ili naseljavanja ukoliko se želi zadržati, odnosno vratiti stanovništvo u ta naselja.

Prognoza kretanja broja stanovnika na području Općine Sunja

	Broj stanovnika 1981. godine	Broj stanovnika 1991. godine	Broj stanovnika 2001.godine	Index 1991/1981	Index 2001/1991	Broj stanovnika 2010. godine (prognoza)
BESTRMA	343	290	166	0,84	0,57	180
BISTRAC	121	90	65	0,74	0,72	80
BLINJSKA GREDA	144	139	22	0,96	0,15	50
BOBOVAC	899	750	506	0,83	0,67	570
BRĐANI CESTA	339	303	249	0,89	0,82	280
BRĐANI KOSA	210	223	117	1,06	0,52	140
CRKVENI BOK	513	406	206	0,79	0,50	230
ČAPLJANI	132	112	38	0,85	0,33	40
ČETVRTKOVAC	541	509	350	0,94	0,68	380
DONJA LETINA	76	77	62	1,01	0,80	70
DONJI HRASTOVAC	489	440	240	0,90	0,54	270
DRLJAČA	496	538	385	1,08	0,71	410
GORNJA LETINA	113	106	106	0,93	1,00	110
GRADUSA POSAVSKA	176	162	123	0,92	0,76	150
GREDA SUNJSKA	636	543	457	0,85	0,84	540
IVANJSKI BOK	181	147	51	0,81	0,34	60
JASENOVČANI	150	132	83	0,88	0,62	90
KINJAČKA	365	383	263	1,05	0,68	290
KLADARI	80	63	32	0,78	0,50	40
KOSTREŠI ŠAŠKI	250	231	125	0,92	0,54	140
KRIVAJ SUNJSKI	184	156	114	0,84	0,73	130
MALA GRADUSA	145	138	57	0,95	0,41	60
MALA PAUKOVA	187	168	69	0,89	0,41	80
NOVOSELCI	64	77	30	1,20	0,38	30
PAPIĆI	170	173	117	1,01	0,67	140
PETRINJCI	286	242	183	0,84	0,75	210
POBRĐANI	125	112	30	0,89	0,26	40
RADONJA LUKA	117	108	74	0,92	0,68	90
SELIŠĆE SUNJSKO	168	97	77	0,57	0,79	80
SJEVEROVAC	145	131	46	0,90	0,35	60
SLOVINCİ	485	461	206	0,95	0,44	270
STAZA	393	380	304	0,96	0,80	300
STRMEN	462	356	137	0,77	0,38	170
SUNJA	2.133	2.113	1.397	0,99	0,66	1.700
ŠAŠ	807	735	394	0,91	0,53	450
TIMARCI	391	366	177	0,93	0,48	220
VEDRO POLJE	172	161	115	0,93	0,71	100
VELIKA GRADUSA	484	430	68	0,88	0,15	80
VUKOŠEVAC	151	129	39	0,85	0,30	50
ŽREME	156	132	96	0,84	0,72	120
<b>UKUPNO OPĆINA SUNJA</b>	<b>13.479</b>	<b>12.309</b>	<b>7.376</b>	<b>0,91</b>	<b>0,60</b>	<b>8.500</b>

Za pretpostaviti je da će do 2010. godine na ovom području živjeti oko **8.500** stanovnika, što je pad u odnosu na broj stanovnika iz 1991. godine. Većina stanovništva biti će koncentrirana u Sunji (1.700 stanovnika), dok se u ostalim naseljima očekuje da broj stanovnika neće doseći broj iz 1991. godine.

## OBRAZLOŽENJE



## 2.2.2. Odabir prostorno razvojne strukture

Osnovni cilj politike gospodarskog razvijanja Općine Sunja jest maksimalna gospodarska valorizacija njenog prostora. Ovaj se cilj temelji na ciljevima regionalnog razvijanja, te strategiji gospodarskog i prostornog razvijanja Hrvatske. Ostvarivanje tog cilja zasniva se na načelima:

- održivi razvoj;
- decentralizacija;
- kombinirani pristup gospodarskom razvoju sa općinske i županijske razine, uz istovremenu primjenu instrumenata i mјere potpore razvoju sa državne razine.

Glavni ciljevi gospodarskog razvijanja su :

- zaustaviti društvenu i gospodarsku stagnaciju i pokrenuti gospodarski rast;
- priskrbiti razvojnu pomoć u ratom stradalim dijelovima općine i gospodarsko depresivnim i ugroženim područjima;
- smanjiti nezaposlenost i povećati produktivno zapošljavanje.

Pod-ciljevi za ostvarivanje glavnih ciljeva su :

- modernizirati gospodarsku osnovu;
- potaknuti razvoj dinamičnih lokalnih proizvodnih sustava;
- unaprijediti gospodarstvo vlastitim i državnim resursima podržavajući infrastrukturu za poduzetništvo;
- unaprijediti poljoprivredu, proizvodnju hrane i razvoj sela;
- valorizirati resurse i razviti turizam na novim osnovama;
- poticati strana ulaganja; privlačiti i koristiti druge strane resurse za razvoj;
- čuvati i unapređivati okoliš, spomeničku baštinu i krajolik, te druge stečene i stvorene resurse za budući razvoj;
- prostor koristiti tako da se razvijaju gospodarske aktivnosti koje čuvaju i unapređuju okoliš i prirodu.

Jedna od temeljnih zadaća plana je da minimalizira potencijalne konfliktne situacije u prostoru u sagledivom vremenskom razdoblju. Dugoročni prostorni razvijetak temelji se stoga na sljedećim polazištima:

Trajna opredjeljenja izražena kroz definiciju fizionomije područja i primjereni režim u cilju zaštite glavnih i za razvitak bitnih prostornih značajki, kao i posebnih vrijednosti prostora i glavnih razvojnih okosnica :

- zone naselja, uključivo kulturni krajolik i kulturno spomeničku baštinu,
- područja prirodnih vrijednosti,
- šumsko područje,
- poljoprivredni areal,
- infrastruktura državnog i županijskog značaja.

Ova je grupa prostornih čimbenika sažeta u odredbe za provođenje plana, kao skup pravila o postupanju u prostoru u odnosu na sve elemente i sustave koji definiraju prostor kao cjelinu. Cilj je da ove odredbe budu nepromjenjive i obvezujuće, te da su razrađene raznim kriterijima, pravilima, propisima i posebnim odlukama.

Aktualna opredjeljenja uključuju sagledive intervencije i potrebu gradnje građevina radi zadovoljavanja potreba naselja u određenom trenutku :

- centri okupljenih funkcija,
- razvojni pravci.

Ova grupa čimbenika je rezultat aktualnih potreba, te je stoga podložna promjenama na način da se ne ugrožavaju osnovne postavke uređenja i zaštite prostora. U ovu kategoriju spadaju precizne definicije trasa, proširenja zona ili manje promjene namjene gdje je to po općim i posebnim kriterijima moguće.

Ocjenjuje se da će u budućnosti obnovljena aktivnost proizvodnje hrane, a posebno zdrave hrane, usmjeriti postepeno interes za obnovu seoskih kućanstava, za što treba osigurati preduvjete u vidu višeg standarda i opreme naselja, ali i reguliranja načina gradnje takvih sadržaja izvan građevinskih područja. U tom smislu prostorni razvitak ne smije se sagledavati kroz velike i nove investicije, nego kroz aktiviranje postojećih potencijala (obnova i zamjena tehnologije, rekonstrukcije, interpolacije i adaptacije).

### 2.2.3. Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture

#### Naselja

Budući trend razvoja naselja u neposrednoj je vezi sa smanjenim demografskim potencijalom i ići će u smjeru održivog razvoja naselja i njihovog ekipiranja potrebnim sadržajima. U Sisačko-moslavačkoj županiji će 2005. godine biti 12 naselja koja se mogu smatrati uglavnom urbaniziranim. Sva ta naselja ne mogu se u potpunosti smatrati i gradovima, jer po svojoj funkcionalnoj strukturi i sadržajima ne zadovoljavaju sve uvjete koje ima gradsko naselje u uobičajenom smislu. Među urbaniziranim naseljima na području Sisačko-moslavačke županije nalazi se i naselje Sunja.

Sva ostala naselja na području općine imati će izrazito agrarni karakter. Za očekivati je da će seoska naselja s većim mogućnostima agrarnog gospodarenja zadržati svoj ruralni karakter, s adekvatnom modernizacijom života i rada u njima, dok će dio naselja izumrijeti.

#### Društvene djelatnosti

Ciljevi razvoja društvenih djelatnosti su:

- planiranje mreže građevina osnovnoškolskog obrazovanja, športa i rekreacije, zdravstva i socijalne skrbi, te uprave i administracije;
- planiranje novih oblika djelovanja u području kulture;
- planiranje novih oblika djelovanja u domeni zdravstva i socijalne skrbi (pučanstvo brdskih područja, generacija starije dobi i mladež);
- približavanje uprave i administracije pučanstvu i gospodarskim subjektima.

#### Prometna i komunalna infrastruktura

Razvitak krupne infrastrukture u idućem će se razdoblju odvijati prema zacrtanim programima i prioritetima u okviru slijedećih kriterija:

- intenzivirati razvitak cestovnog prometa zbog prostorne razvedenosti mreže i najprikladnijeg približavanja korisnicima;
- intenzivirati ulaganja u održavanje cestovne infrastrukture;
- postupno rješavati kritične dionice i građevine na mreži magistralnih cesta
- u punoj mjeri respektirati i dopunjavati se s kompatibilnim prometnim sustavima.

Prioritetnu fazu razvijanja vodoopskrbe treba temeljiti na osposobljavanju (sanaciji i modernizaciji) i proširivanju postojećih vodovodnih sustava, u smislu integracijskih procesa kojima će se postepeno povezivati pojedini vodovodi i pripadajuće građevine u sustavne cjeline, kao početna faza za daljnje formiranje grupnih i regionalnih sustava. U postupku rješavanja vodoopskrbe reba se u osnovi pridržavati slijedećih temeljnih smjernica :

- pristupiti istraživanjima, te izradi i provedbi dugoročnih programa sanacija postojećih vodovodnih sustava s ciljem sustavnih smanjenja gubitaka vode,
- poticati osnove za tehnološki razvitak postojećih vodovodnih sustava s ciljem postizanja funkcionalnijeg, racionalnijeg, efikasnijeg i sigurnijeg korištenja istih,
- pristupiti evidentiranju, te utvrđivanju pravnog, ekonomskog i tehničko-tehnološkog statusa i stanja tzv. "lokalnih vodovoda", s ciljem izrade cjelovitih programa aktivnosti za uređenje i organiziranje istih u skladu sa zakonski uvjetovanim odrednicama propisanim za djelatnost javne vodoprivrede.

Usporedo s razvojem vodoopskrbe potrebno je osigurati zaštitu voda izvedbom sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda. Sustavne mjere odnose se na:

- poticanje izgradnje središnjih uređaja za pročišćavanje komunalnih i industrijskih otpadnih voda te izgradnja individualnih uređaja za zaštitu otpadnih voda gdje nema tehničkog ili ekonomskog opravdanja za izgradnju zajedničkog sustava,
- uklanjanje uzroka zagađivanja voda, sprečavanje i smanjivanje zagađivanja na mjestu njegova nastajanja.

Razvitak prometne i komunalne infrastrukture u idućem će se razdoblju odvijati prema programima i prioritetima zacrtanim u okviru Strategije i Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske ( NN 50/99) i Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije i u skladu s razvojnim programima koje su za potrebe izrade Plana dostavila tijela državne uprave i pravne osobe s javnim ovlastima (u skladu sa člankom 29. Zakona o prostornom uređenju).

## 2.2.4. Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina

### Zaštita krajobraznih vrijednosti

Težište zaštite krajobraznih vrijednosti je na integralnom vrednovanju prostora kao kulturnog krajolika. Područje Sisačko-moslavačke županije promatrano sa stanovišta regionalnih obilježja je izuzetno raznoliko i heterogeno, stoga je na ovom području identificirano više prostornih cjelina zajedničkih svojstava, tzv. regije (tipova) kulturnog krajolika: Sisačka Posavina i Lonjsko polje, Moslavina i dio Slavonije, dolina rijeke Kupe s dijelom Turopolja, Banovina, Zrinska gora, Pounje.

Regionalne cjeline definirane su na temelju slijedećih parametara: prirodnih i zemljopisnih karakteristika, reljefnih obilježja, vrste, tipa i oblika naselja, tipologije tradicijske arhitekture, karakterističnih arhitektonskih obilježja i detalja. Svrha definiranja krajobraznih regija je na prepoznavanju, njegovajući i unapređenju specifičnosti, regionalnih raznolikosti. To podrazumijeva čuvanje prostornih i pejzažnih vrijednosti, planiranje gospodarskih djelatnosti koje imaju tradiciju i temelje na određenom prostoru, organiziranje građevinskih područja i arhitektonskih oblika u suglasju s karakteristikama regije.

U vrijednim prirodnim prostorima planiranje novih cesta i željezničkih pruga treba uvažiti prostorne i morfološke značajke terena, što znači da se koriste njegove prirodne značajke, a da se zahvati u terenu, kojima se mijenja izgled krajolika, kao što su nadvožnjaci, usjeci i zasjeci izbjegnu, ili svedu na minimum. Dalekovodi i ostali infrastrukturni koridori ne smiju se voditi trasama kojima bi došlo do većih prosjeka šuma.

Težište zaštite krajobraznih vrijednosti je na integralnom vrednovanju prostora kao kulturnog krajolika. Područje Općine Sunja promatrano sa stanovišta regionalnih obilježja ulazi u sastav krajobraznih prostornih cjelina kulturnog krajolika:

- Sisačka Posavina i Lonjsko polje,
- Banovina.

Ciljevi zaštite prirodnih vrijednosti i posebnosti su:

- proširiti zaštitu na vrijedne dijelove prirode,
- uključiti zaštićene dijelove prirode u turističku ponudu,
- sanirati sve neprimjerene zahvate na zaštićenim dijelovima prirode, te zabraniti sve zahvate koji bi na bilo koji način ugrozili zaštićenu prirodu.

## O B R A Z L O Ž E N J E

Jedno od temeljnih načela na kojem se zasniva suvremena teorija zaštite kulturne baštine je spoznaja da je arhitektonski spomenik, bilo koje vrste i značenja, nedjeljivo povezan s okolinom, a time i širim regionalnim prostorom. Jedna od osnovnih zadaća zaštite kulturne baštine, osim zaštite i očuvanja fizičke strukture arhitektonskog spomenika, je težnja da se sprječi devastacija neposrednog prostora, kako bi on očuvao svoje autentično okruženje, a time i svoje prostorne vrijednosti i značenje.

Na navedenim je principima definiran i novi segment zaštite kulturne baštine, a to je pojam kulturno - povijesnih cjelina. Smatrajući da kulturno i prirodno nasljeđe predstavlja harmoničnu cjelinu, čiji su elementi nedjeljivi, nametnula se potreba integralnog pristupa analizi i vrednovanju prostora.

Načela zaštite kulturne baštine su slijedeća:

- kulturna i prirodna baština predstavlja temelj identiteta i dokaz kontinuiteta sredine, te ju je zaštititi od devastacije i degradacije njenih temeljnih vrijednosti,
- osim pojedinačnih građevina, kulturnu baštinu čini i prostorna baština, bilo da je rezultat ljudskog djelovanja kroz povijest, ili je djelo prirode i čovjeka,
- osim vrednovanih građevina - reprezentativnih primjera određenog stila, kulturnu baštinu čine i skromna ostvarenja tradicijske stambene gradnje,
- u cilju cjelovite zaštite kulturne i prirodne baštine potrebno je uvoditi poticajne mjere za zaštitu ruralne graditeljske baštine,
- potrebno je naročito inzistirati na primjeni suvremenog pristupa arheološkoj znanosti koja uključuje neposrednu suradnju prostornih planera i arheologa,
- prirodni krajolik je neponovljiv, a svako novo širenje građevinskih zona u kvalitetne pejzažne prostore znači osiromašenje i gubitak za cijelu zajednicu.



Oštećena crkva sv.Marije Magdalene u Sunji

## **2.3. Ciljevi prostornog uređenja naselja na području Općine Sunja**

Promjena odnosa prema prirodnim resursima (pitka voda, vrijedne prirodne cjeline, poljoprivredne i šumske površine itd.) je nužna i postala je osnovni postulat u najnovijoj generaciji dokumenata prostornog uređenja. Kako je načelno jasno da su resursi ograničeni, u idućem planskom razdoblju potrebno je predložiti selektivne alternative. Promjena odnosima prema resursima, naime omogućuje intenzivniji razvoj komplementarnih djelatnosti u tercijaru (npr. "kontinentalni" tip turizma), te razvojno aktiviranje društvenih djelatnosti obrazovanja, zdravstva, kulture i rekreacije.

### **2.3.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora**

Jedna od temeljnih zadaća prostornog uređenja je zaštita prostora kao potrošne kategorije, što nameće obziran način korištenja. Društveni odnos prema problematici korištenja prostora u novije je vrijeme bitno promijenjen, te se Republika Hrvatska i Ustavom, a potom i donošenjem Strategije i Programa prostornog razvjeta odredila za politiku održivog razvoja, što je ugrađeno i u Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije.

U fazi određivanja razvojnih preduvjeta nužno je afirmirati ustavnu odrednicu o prostoru kao dijelu nacionalnog bogatstva, ograničenog i u kvalitativnom i u kvantitativnom pogledu, kroz niz mјera, koordiniranih planskih akcija i zabrana, kako bi neposredni i dugoročni ciljevi i interesi postali konkretnim elementima razvoja.

Ciljevi racionalnog korištenja i zaštite prostora su :

- preispitivanje važećih građevinskih područja u odnosu na izgrađenost u prostoru;
- racionalno planiranje novih površina za razvoj naselja i gospodarskih pogona;
- poboljšavanje efikasnosti korištenja svih postojećih već angažiranih prostora;
- gašenje neprimjerenih sadržaja u prostoru uz njegovu sanaciju i revitalizaciju;
- određivanje prostora vrijednih resursa na kojima je isključena prenamjena prostora;
- prilikom planiranja trasa prometne i komunalne infrastrukture prioritetno ispitati mogućnosti korištenja postojećih koridora i izbjegavati zauzimanje novih površina (posebice poljoprivrednih i šumske);
- u bilanci osnovnih kategorija korištenja prostora težiti povećanju u korist poljoprivrednog i šumskog zemljišta.

Kako se, vezano na demografske i društvene promjene, ukidanje društvenog vlasništva, te očekivani razvoj malih i srednjih poduzeća očekuju novi zahtjevi za gradnjom stambenih i gospodarskih sadržaja, Prostornim planom utvrđuje se preraspodjela građevinskih područja na način da se, zadržavajući ukupnu površinu građevinskog područja, zadovolje sljedeći kriteriji:

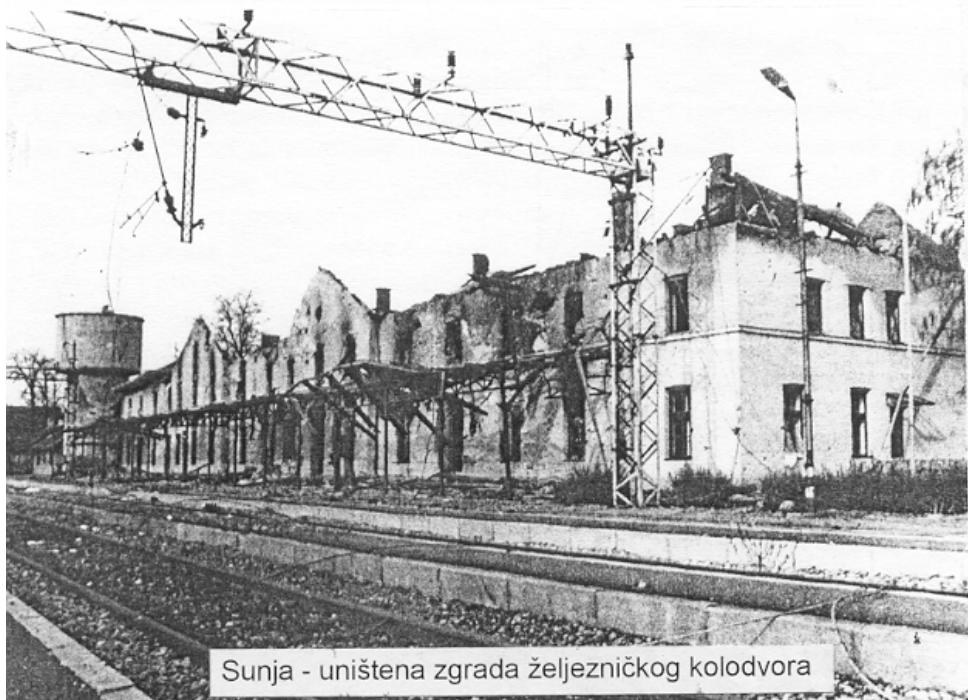
- povećanje građevinskih područja u demografski aktivnim naseljima, te njihovo smanjenje u naseljima s negativnim demografskim pokazateljima;
- uključenje postojećih izgrađenih poteza u građevinsko područje gdje god je to moguće;
- utvrđivanje provedbenim odredbama smjernica za rekonstrukciju i nadogradnju postojećih zgrada izvan građevinskih područja;
- sustavno respektiranje svih kriterija za ograničenja građevinskih područja (klizišta, strma područja, zemljišta nedovoljne nosivosti, plavljeni područja, zone intenzivne poljoprivrede, oranice 1. i 2. kategorije, postojeći i planirani prometni i infrastrukturni koridori, šumsko zemljište, zaštitni pojas spomenike prirodne i kulturne baštine, vrhovi uzvisina, zaštita vodocrpilišta, zaštita okoliša, zaštita koridora u kojima je posebnim gradskim odlukama zabranjena gradnja i sl.);
- u ukupnom bilansu površine građevinskog područja ne povećati, već samo preraspodjeliti na drugi način, u skladu sa stvarnim potrebama na terenu.

**O B R A Z L O Ž E N J E**

Kako je u brdskom dijelu prostora tradicionalno karakteristična raštrkana gradnja stambenih građevina izvan koncentriranog građevinskog područja naselja, pregledom postojeće dokumentacije utvrđeno je da dio postojećih izoliranih građevina nije bio uključen u građevinska područja naselja. Način rekonstrukcije i nadogradnje tih građevina biti će stoga reguliran provedbenim odredbama Plana.

Ciljevi razvijanja komunalne infrastrukture su:

- gradnja lokalne cestovne mreže;
- razvijanje ostalih infrastrukturnih sadržaja koji na lokalnoj razini trebaju učinkovito pratiti gospodarski razvitak;
- racionalizacija sustava komunalne infrastrukture na lokalnoj razini;
- na najmanju moguću mjeru smanjiti nepovoljne utjecaje komunalne infrastrukture na stanje okoliša;
- osiguranje prostornih i tehnoloških prepostavki za postupanje s otpadom.
- 



## O B R A Z L O Ž E N J E

### **2.3.2. Utvrđivanje građevinskih područja naselja u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, izgrađenost, iskorištenost i gustoću izgrađenosti, obilježja naselja, vrijednosti i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno-povijesnih cjelina**

Građevinsko područje sastoji se od skupa već izgrađenih čestica (izgrađeni dio građevinskog područja) te površina za daljnji razvoj naselja (neizgrađeni dio građevinskog područja). Za potrebe izrade Prostornog plana uređenja Općine Sunja izvršena je detaljna analiza građevinskih područja naselja koja su bila planirana Prostornim planom (bivše) općine Sisak. Građevinska područja na prostoru današnje Općine Sunja, utvrđena Prostornim planom (bivše) općine Sisak, sastojala su se gotovo isključivo od građevinskih površina za individualno stanovanje, dok su samo u naselju Sunja u većoj mjeri unutar građevinskog područja bile zastupljene i druge namjene (komunalno-radne zone, farme, društveni i javni sadržaji, prometno-komunalna infrastruktura i sl.).

Površine građevinskih područja naselja Općine Sunja, prema PPO Sisak (SV 13/76, 48/82, 78/91), bila su slijedeća:

N a s e l j e	površina građevinskog područja (ha)	N a s e l j e	površina građevinskog područja (ha)
BESTRMA	103,80	KRIVAJ SUNJSKI	44,00
BISTRAC	15,22	MALA GRADUSA	38,25
BLINJSKA GREDA	30,87	MALA PAUKOVA	33,80
BOBOVAC	79,60	NOVOSELCI	18,00
BRĐANI CESTA	40,80	PAPIĆI	64,01
BRĐANI KOSA	31,40	PETRINJCI	53,80
CRKVENI BOK	93,02	POBRĐANI	80,33
ČAPLJANI	82,78	RADONJA LUKA	40,00
ČETVRTKOVAC	131,90	SELIŠĆE SUNJSKO	18,40
DONJA LETINA	11,00	SJEVEROVAC	52,00
DONJI HRASTOVAC	158,10	SLOVINCİ	130,40
DRLJAČA	90,43	STAZA	87,50
GORNJA LETINA	6,75	STRMEN	151,20
GRADUSA POSAVSKA	21,00	SUNJA	342,00
GREDA SUNJSKA	41,50	ŠAŠ	209,60
IVANJSKI BOK	21,18	TIMARCI	82,40
JASENOVČANI	67,66	VEDRO POLJE	11,70
KINJAČKA	88,50	VELIKA GRADUSA	81,70
KLADARI	13,20	VUKOŠEVAC	34,50
KOSTREŠI ŠAŠKI	78,40	ŽREME	18,60

Sveukupna površina građevinskih područja svih naselja Općine Sunja iznosila je čak **2.779,5 ha**, što je uz broj stanovnika 1991.godine (12.309 stanovnika), davalo prosječnu gustoću naseljenosti građevinskog područja od svega **4,42 stanovnika/ha**.

**Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske** (NN 55/99), točka 6.1. Osnove za organizaciju, korištenje i zaštitu prostora, preporučeno je da zauzetost prostora ne prelazi 300 m<sup>2</sup>/stanovniku (gustoća od 33 st/ha), što bi prenešeno na današnju demografsku situaciju Općine Sunje značilo da ukupna površina građevinskih područja svih naselja ne bi trebala iznositi više od **255 ha** (8.500 x 0,03 ha).

Iako je preporuka Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije za Prostorni plan uređenja Općine Sunja da minimalna bruto gustoće stanovanja može iznositi najmanje **3,2 st/ha**, te da maksimalna površina građevinskih područja naselja Općine Sunja ne bi smjela biti veća od **2.800 ha**, ovim planom će se izvršiti detaljno sagledavanje postojeće izgrađenosti i stvarnih potreba za građevinskim područjem, što će za posljedicu imati znatno smanjenje površine građevinskih područja u odnosu na PPO Sisak, ali ne i na nivo koji je preporučen Programom, jer smatramo da je odredba od 300 m<sup>2</sup>/st. previše rastriktivna za način gradnje na seoskim područjima, a pogotovo u brdskim dijelovima države, koji su k tome još bili pogođeni ratnim razaranjima.

## O B R A Z L O Ž E N J E

U odnosu na broj stanovnika 1991. i 2001. godine, pokazatelji o građevinskim područjima na prostoru današnje Općine Sunja su slijedeći:

Pregled gustoća stanovanja po naseljima Općine Sunja

NASELJE	Postojeći PPO SISAK	Stanje 1991. god.			Stanje 2001. god.		
		Površina građevnog područja (ha)	Broj stanovnika	Izgrađeno građevinsko područje ( ha )	Gustoća stanovanja ( st/ha )	Broj stanovnika	Izgrađeno građevinsko područje ( ha )
Bestrma	103,8	290	36,0	8,05	166	36,0	4,61
Bistrač	31,9	90	12,2	7,37	65	12,2	5,32
Blinjska Greda	30,8	139	6,0	23,1	22	6,0	3,66
Bobovac	79,6	750	41,7	17,98	506	41,7	12,13
Brđani Cesta	40,8	303	23,7	12,78	249	23,7	10,50
Brđani Kosa	31,4	223	21,1	10,56	117	21,1	5,54
Crkveni Bok	93,0	406	39,8	10,2	206	39,8	5,17
Čapljani	82,7	112	28,4	3,94	38	28,4	1,33
Četvrtkovac	125,7	509	38,5	13,22	350	38,5	9,09
Donja Letina	11,0	77	5,1	15,09	62	5,1	12,15
Donji Hrastovac	158,1	440	53,0	8,30	240	53,0	4,52
Drljača	90,4	538	36,5	14,68	385	36,5	10,54
Gornja Letina	6,7	106	4,2	25,23	106	4,2	25,23
Gradusa Posavska	21,0	162	14,2	11,40	123	14,2	8,66
Greda Sunjska	41,5	543	20,5	26,48	457	20,5	22,29
Ivanjski Bok	21,2	147	14,0	10,5	51	14,0	3,64
Jasenovčani	67,6	132	19,0	6,94	83	19,0	4,36
Kinjačka	88,5	383	33,0	11,60	263	33,0	7,96
Kladari	13,2	63	5,0	12,6	32	5,0	6,40
Kostreši Šaški	78,4	231	27,9	8,27	125	27,9	4,48
Krivaj Sunjski	44,0	156	9,0	17,33	114	9,0	12,66
Mala Gradusa	44,5	138	15,9	8,67	57	15,9	3,58
Mala Paukova	33,8	168	16,1	10,43	69	16,1	4,28
Novoselci	18,0	77	8,2	9,39	30	8,2	3,65
Papići	64,0	173	15,8	10,94	117	15,8	7,40
Petrinjci	53,8	242	20,0	12,10	183	20,0	9,15
Pobrđani	80,3	112	13,7	8,17	30	13,7	2,18
Radonja Luka	40,0	108	14,4	7,50	74	14,4	5,13
Selišće Sunjsko	18,4	97	7,5	12,53	77	7,5	10,26
Sjeverovac	52,0	131	15,2	8,61	46	15,2	3,02
Slovinci	130,4	461	55,6	8,29	206	55,6	3,70
Staza	87,5	380	26,0	14,61	304	26,0	11,69
Strmen	151,2	356	57,3	6,21	137	57,3	2,39
Sunja	305,8	2.113	95,0	22,24	1.397	95,0	14,70
Šaš	209,6	735	56,5	13,00	394	56,5	6,97
Timarci	82,4	366	33,1	11,05	177	33,1	5,34
Vedro Polje	11,7	161	7,6	20,64	115	7,6	15,13
Velika Gradusa	81,7	430	26,7	16,10	68	26,7	2,54
Vukoševac	34,5	129	16,2	7,96	39	16,2	2,40
Žreme	18,6	132	7,6	17,36	96	7,6	12,63
<b>UKUPNO OPĆINA SUNJA</b>	<b>2.805,55</b>	<b>12.309</b>	<b>997,3</b>	<b>12,34</b>	<b>7.376</b>	<b>997,3</b>	<b>7,39</b>

## O B R A Z L O Ž E N J E

Prema podacima iz "Osnova korištenja i zaštite prostora za područje bivše Općine Sisak", utvrđeno je da su površine predviđene za građevinska područja naselja većim dijelom predimenzionirane, tako da od ukupno 40 naselja na području Općine Sunja, čak **33** (82,5%) naselja ulazi u III. kategoriju, a samo **5** naselja (12,5%) u II. kategoriju i tek **2** naselja (5%) u I. kategoriju.

kategorija naselja	broj naselja	p o p i s n a s e l j a
<b>I. kategorija</b> neizgrađeno manje od 20% građevinskog područja	<b>2</b>	Gornja Letina, Vedro Polje
<b>II. kategorija</b> neizgrađeno 20 - 50 % građevinskog područja	<b>5</b>	Bobovac, Donja Letina, Gradusa Posavska, Greda Sunjska, Ivanjski Bok
<b>III. kategorija</b> neizgrađeno više od 50% građevinskog područja	<b>33</b>	Bestrma, Bistrač, Blinjska Greda, Brđani Cesta, Brđani Kosa, Crkveni Bok, Čapljani, Četvrtkovac, Donji Hrastovac, Drljača, Jasenovčani, Kinjačka, Kladari, Kostreši Šaški, Krivaj Sunjski, Mala Gradusa, Mala Paukova, Novoselci, Papići, Petrinjci, Pobrđani, Radonja Luka, Selišće Sunjsko, Sjeverovac, Slovinci, Staza, Strmen, Sunja, Šaš, Timarci, Velika Gradusa, Vukoševac, Žreme

Prikazani pokazatelji o gustoći stanovanja ukazuju da je Prostorni plan (bivše) općine Sisak za građevinska područja naselja predvidio dovoljno velike površine. Bruto gustoća stanovanja je 1991. godine iznosila prosječno 4,39 st/ha, a kretala se od 1,35 st/ha za naselje Četvrtkovac do 15,7 st/ha za Gornju Letinu, što su pokazatelji koji su daleko ispod minimalnih standarda racionalne izgradnje.

Netto gustoća stanovanja (broj stanovnika / stvarno izgrađena površina građevinskog područja) Općine Sunja, prema podacima za 2001. godinu, po naseljima je bila slijedeća:

- **I. kategorija** netto gustoća stanovanja veća od 20,0 st/ha
- 2 naselja:** Gornja Letina, Greda Sunjska,
- **II. kategorija** netto gustoća stanovanja između 10,0 i 20,0 st/ha
- 10 naselja:** Bobovac, Brđani Cesta, Donja Letina, Drljača, Krivaj Sunjski, Selišće Sunjsko, Staza, Sunja, Vedro Polje i Žreme
- **III. kategorija** netto gustoća stanovanja između 5,0 i 10,0 st/ha
- 12 naselja:** Bistrač, Brđani Kosa, Crkveni Bok, Četvrtkovac, Gradusa Posavska, Kinjačka, Kladari, Papići, Petrinjci, Radonja Luka, Šaš i Timarci.
- **IV. kategorija** gustoća stanovanja manja od 5,0 st/ha
- 1 naselje:** Bestrma, Blinjska Greda, Čapljani, Donji Hrastovac, Ivanjski Bok, Jasenovčani, Kostreši Šaški, Mala Gradusa, Mala Paukova, Novoselci, Pobrđani, Sjeverovac, Slovinci, Strmen, velika Gradusa

Novi podaci o broju stanovnika pokazuju da je potrebno izvršiti znatnije korekcije u rasporedu građevinskih područja jer ne odgovaraju stvarnim potrebama u prostoru. Velika građevinska područja su, naime, rezervirana za prostore koji su demografski neaktivni, tako da su gustoće daleko ispod mogućih minimuma.

## O B R A Z L O Ž E N J E

Uzimajući u obzir karakteristike prostora i tradicionalni način gradnje, prilikom izrade PPUO Sunja u granice građevinskih područja potrebno je unijeti korekcije kojima bi se udovoljilo nizu opravdanih zahtjeva mjesnih odbora, no kako bi se ostvarila ukupna površina građevinskih područja koja je zadana Prostornim planom Županije potrebno je izvršiti rebalans, tako da je osim proširenja građevinskih područja potrebno planirati i njegova smanjenja redukcije u naseljima za koji ne postoje gospodarski niti demografski potencijali.

Pregled planiranih gustoća stanovanja po naseljima Općine Sunja 2010. godine

	Površina građevnog područja prema PPUO Sunja ( ha )	Planirani broj stanovnika 2010. godine	Očekivana gustoća stanovanja ( st / ha )
Bestrma	63,8	180	2,82
Bistrač	19,5	80	4,10
Blinjska Greda	22,6	50	2,21
Bobovac	60,3	570	9,45
Brđani Cesta	43,2	280	6,48
Brđani Kosa	28,0	140	5,00
Crkveni Bok	65,0	230	3,53
Čapljani	47,0	40	0,85
Četvrtkovac	83,4	380	4,55
Donja Letina	9,8	70	7,14
Donji Hrastovac	90,1	270	2,99
Drljača	74,4	410	5,52
Gornja Letina	6,7	110	16,41
Gradusa Posavska	19,4	150	7,73
Greda Sunjska	33,7	540	16,02
Ivanjski Bok	21,2	60	2,83
Jasenovčani	41,0	90	2,19
Kinjačka	65,9	290	4,40
Kladari	10,8	40	3,70
Kostreši Šaški	56,5	140	2,47
Krivaj Sunjski	23,2	130	5,60
Mala Gradusa	29,4	60	2,04
Mala Paukova	24,1	80	3,31
Novoselci	14,2	30	2,11
Papići	44,2	140	3,16
Petrinjci	42,3	210	4,96
Pobrđani	37,8	40	1,05
Radonja Luka	30,0	90	3,00
Selišće Sunjsko	16,0	80	5,00
Sjeverovac	26,9	60	2,23
Slovinci	93,6	270	2,88
Staza	65,5	300	4,58
Strmen	71,2	170	2,38
Sunja	230,3	1.700	7,38
Šaš	95,1	450	4,73
Timarci	67,3	220	3,26
Vedro Polje	11,7	100	8,40
Velika Gradusa	54,2	80	1,47
Vukoševac	29,4	50	1,70
Žreme	10,1	120	11,88
<b>UKUPNO OPĆINA SUNJA</b>	<b>1.878,7</b>	<b>8.500</b>	<b>4,52</b>